

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

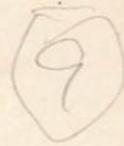
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

HAMBROS SKOLE

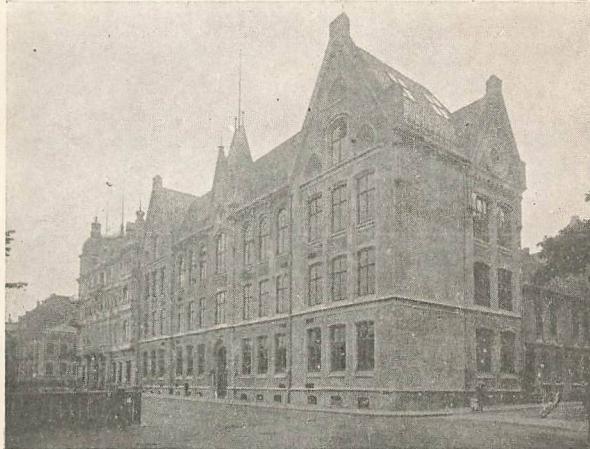
AARSBERETNING

FOR

SKOLEAARET 1902—1903

VED

SKOLENS BESTYRER

BERGEN

GRIEGS BOGTRYKKERI

1903

HAMBROS SKOLE

AARSBERETNING

FOR

SKOLEAARET 1902—1903

VED

SKOLENS BESTYRER

BERGEN
GRIEGS BOGTRYKKERI
1903

Hambros skole 1878—1903.

Idet beretningen om skolens 25de arbeidsaar sendes ud, tør et kort tilbageblik paa dens historie i det forløbne tidsrum være paa sin plads.

Jeg har ogsaa tænkt, at det kunde glæde gamle elever at friske op minderne fra skoletiden, at se for sig igjen de kammerater, de den gang var sammen med, og faa rede paa, hvad der er blevet af dem. Derfor er det, jeg har samlet de oplysninger, som her forelægges. Jeg har været nødt til at gjøre et udvalg. Skulde jeg taget med alle de elever t. ex., som her har taget middelskoleexamen, vilde arbeidet været uoverkommeligt; paa den anden side har jeg ikke kunnet bekymme mig til at indskrænke mig til akademikerne. Jeg har da slaaet ind paa en middelvei. Jeg har taget først veteranerne, det ældste kuld af elever paa skolen, dem, hvormed den begyndte sit arbeide; dernæst har jeg taget alle dem, som tog afgangsexamen i de aar, skolen bestod efter den første plan, og senere alle, som har fortsat ud over middelskoleexamen og taget en ny afgangsprøve, enten artium eller examen i den praktiske realklasse.

Skolen begyndte sit arbeide 26de august 1878. Det var den gang ikke tanken at forøge antallet af middelskoler i Bergen, men meget mere at prøve paa at bygge en skole paa et noget andet grundlag: færre fag, færre undervisningstimer, mere samlet arbeide var i korthed programmet. Skolen skulde ikke tjene som forskole for studier, men for det praktiske liv. Derfor mundede den ogsaa, som rimeligt i en handelsby, ud i handelsklasser. For at møde et eksisterende behov blev der ogsaa oprettet praktiske kurser i morgen- og aftentimerne fra 7—9. — Hovedlærer i handelsklassen blev cand. jur. Kjølstad, en mand, som endnu vil mindes med velvilje af mange medlemmer af den yngre handelsstand. —

Til en begyndelse fik skolen nok saa mange elever i de øverste klasser; den begynderklasse, som blev sat igang, førte derimod en bekymringsfuld tilværelse. Det var ganske rimeligt: forældre havde betænkeligheder ved at gaa udenom den officielle skole, saalænge til det havde vist sig, at deres børn ikke skulde ta sigte paa nogen offentlig stilling. Det var ogsaa netop i de aar, da kravet paa middelskoleexamen sterkere og sterkere blev gjort gjældende.

Da saa Tanks skole i 1879 oprettede handelsklasser efter en besleget plan, og søgningen ogsaa til den øverste afdeling som følge deraf blev mindre, saa jeg mig nødt til at foretage en frontforandring, om skolen skulde kunne bestaa. Jeg gjorde skolen om til middelskole, ganske vidst endnu altid med en del afvigelser fra normalplanen (navnlig kortere skoletid), men ikke fler, end at den kunde godkjendes af det offentlige.

Fra det øieblik tiltog elevantallet sterkt; det udgjorde ved udgangen af skoleaaret 1881—82 (før omdannelsen) knapt 50; skoleaaret 1883—84 var det 152, 1884—85 221, 1885—86 303, 1886—87 350. Paa det trin blev det staaende i nogle aar og steg saa langsomt til noget over 400 i den første del af nittiaarene for atter at synke lidt; det var i forrige skoleaar 380.

I de første aar blev skolen holdt i leiet lokale — kaptein Lundes daværende hus vis à vis Domkirken; 1882 indkjøbtes Musegaden 5 til skolelokale; fra samme tid oprettedes elementærklasser. Der blev imidlertid snart for trængt; det blev nødvendigt at leie flere steder ude i byen til supplering, ligesom en mindre eiendom ud til Christiesgade blev erhvervet. Saa blev Musegaden 7 kjøbt i 1887 og der opført ny skolebygning; den toges i brug fra høsten 1888.

I 1885 holdtes første gang middelskoleexamen; fra høsten samme aar oprettedes 3aarigt latingymnasium. Det første kuld studenter her ved skolen skriver sig altsaa fra 1888, idet skolen samme aar fik artiumsret.

Allerede 1880 blev sat igang et eftermiddagskursus for voksne elever, som ønskede at forberede sig til middelskoleexamen. Det var først 2aarigt, men blev snart omdannet til 1aarigt. Det søgte sine elever i en aarrække omrent udelukkende blandt landsgutter, som efter den gamle skolelov saa at sige var udelukket fra den officielle skole, idet 16aarsalderen var sat som normalt maximum

ved optagelsen. Adskillige hundrede gutter (i senere aar ogsaa en del piger) har her faaet sine middelskolekundskaber, og mange af mine bedste minder som lærer knytter sig til arbeidet ved dette kursus.

I tilslutning til dette sattes høsten 1882 igang et 2aarigt latin-gymnasium, hvis elever maatte tage sin examen ved Katedralskolen. Det blev siden afløst af det 3aarige gymnasium. Fra 1891 blev gymnasiet udvidet til ogsaa at omfatte realister; real-artium holdtes første gang ved skolen 1894.

Høsten 1888 sattes igang en praktisk realklasse, beregnet paa med middelskolen som grundlag at uddanne for det praktiske liv. Foruden i sprog og „almindelige skolefag“ undervistes der i national-økonomi og bogholderi med handelsregning. Denne klasse blev inddraget 1897.

Dette er i korte træk det væsentligste af skolens ydre historie. Endnu kan tilføies, at 75 har taget latinartium, 99 realartium efter den ældre ordning og 20 artium efter det nye reglement her ved skolen. Antallet af kandidater, som har bestaaet middelskoleexamen her, gaar op til 819, deraf 580, som har aflagt prøven efter det gamle reglement, og 239 efter det nye.

En skoles virke bør imidlertid ikke dømmes efter de examensresultater, den har opnaad. Det store publikum dømmer ganske vist først og fremst efter det. Men for skolemanden er maalestokken en anden; for ham vil det have den største betydning, hvorledes de gamle elever bestaar den prøve, som livet selv underkaster dem. Har de lært — saavidt sligt kan læres — at lukke øinene op for livets realiteter? Har de lært at arbeide? Det er hovedspørsgsmaalet; men det er ikke saa let at faa besvaret; dertil hører ialfald et nærmere kjendskab end det, som vindes ved at se paa examensresultater. — Ogsaa af den grund har det sin store interesse at følge dem fremigjennem livet og se, hvad der blir af dem. —

Af lærere, som har arbeidet her i de forløbne 25 aar, nævner jeg, idet jeg forbigaar alle dem, der kun har været knyttet til skolen som timelærere en kortere tid:

Kjølstad, Thorvald, cand. jur., f. 1832, lærer i bogholderi og handels-fag samt regning 1878—82.

Lund, Henrik Louis, kaptein, senere oberstløjtnant, f. 1838, matematiklærer fra 1881 til sin død i 1891.

Grønvold, Didrik Heyermann, f. 1855, lærerexamen 1881, tidligere ansat ved den Tordenskjoldske skole i Holmestrand, lærer her fra 1882—95; senere adjunkt i Kristiansand, nu i Hamar.
Rolfsen, Johan Nordahl Brun, f. 1848, cand. philos., lærer her fra 1882—88; senere bosat i Kristiania.

Magnus, Morten, f. 1833, forhen prest i Amerika, 1883—1903.

Hille, R. T., f. 1849, tidligere pigeskolebestyrer, lærer her 1885—95; nu overlærer ved folkeskolen.

Greve, Jens, f. 1842, cand. theol., 1885—99; nu overlærer ved folkeskolen.

Troye, Vilhelm, f. 1851, 1885—oktober 1890. Overlærer ved Katedralskolen.

Christie, Hans, f. 1843, kaptein, skrive- og tegnelærer 1885—92, da han traadte over til Tanks skole.

Koch, S., f. 1837, prest, 1885—94. Død september 1903.

Rabe, Carl Hermann, f. 1828, sanglærer fra 1886 til sin død i mai 1897.

Gran, Gerhard, f. 1856, 1887—95; blev da adjunkt ved Katedralskolen; nu professor i literaturhistorie.

Blom, M. H., f. 1855, 1889—90, senere adjunkt i Skien.

Abel, C. L., f. 1861, cand. mag., 1890—1901; forsikringsinspektør.

Nordgaard, O., f. 1862, cand. real., 1891—95; bestyrer af den biologiske station.

Hoel, Andor, f. 1867, cand. real., 1892—98. Overlærer ved Bergens tekniske skole.

Af lærerinder skal særlig nævnes frøken *Josefine Harbitz*, lærerinde i smaaklasserne i 10 aar og de sidste aar inspekterice ved den afdeling af skolen. Hun opdagde sin post i 1892 paa grund af sygelighed. — Hun blev fulgt af frøken *Janna Kjelland*, der var lærerinde til sit giftermaal i 1897. —

En fortægnelse over skolens nuværende lærere findes paa sedvanligt sted i aarsberetningen. Det vil af den bl. a. sees, at 2 af lærerne, seminarist *Karl Nilsson* og kaptein *Oskar Lunde*, har været knyttet til skolen alle de 25 aar, den har bestaaet.

a. Handelsklassens elever 1878—82.
(Klassen var toaarig).

1ste kuld.

Andersen, Odin, kontorist i Bergen.
Behrens, Einar, agent i Bergen.
Blaauw, Einar, kjøbmand i Bergen.
Brun, Melchior, kjøbmand i Bergen (firma Christopher Brun).
Friile, Bernt, død 1902 som associé i firmaet „B. Friile & Sønner“.
Gran, Johan, konsul, kjøbmand i Bergen.
Greve, Thorvald, konsul, kjøbmaud i Bergen.
Grieg, Peter, cand. mag., inspektør ved Hambros skole.
Grung, Georg, kjøbmand i Bergen.
Hille, Hans, omkom ved et ulykkestilfælde 1894.
Høst, Gunnar, kjøbmand i Amerika.
Irgens, Axel, disponent i Bergen.
Irgens, Jakob, disponent for Fedje torvbrug.
Madsen, Amund Helland, kjøbmand i Bergen.
Meyer, Conrad, rentier i Bergen.
Nordhausen, Ernst, vægtfabrikant i Bergen.
Odland, Jonas, kontorchef i Bergen.
Selmer, Schak, kontorist i Kjøbenhavn.
Storjohann, Ferdinand, kjøbmand i Bergen.
Svendsen, Fredrik K., bogholder i Kristiania.
Troye, Johan, kjøbmand i Bergen.

2det kuld.

Bruenech, Gabriel, dampskibsekspeditør i Bergen.
Brun, Kristian, solicitor i Amerika.

- Bugge, Cornelius*, klædehandler i Bergen.
Christie, Dirk, agent i Kjøbenhavn.
Fredriksen, Christian, kjøbmand og fabrikeier, Melbo i Hadsel.
Friis, Nikolai, kjøbmand i Drammen.
Greve, Johan, kontorfuldmægtig i Boston.
Jervell, Eirind, kontorist i Kristiania.
Krøepelien, Gustav, emigreret.
Lampe, Hans, kontorist i Bergens mekaniske verksted.
Løberg, Fin, gaardbruger; i Amerika.
Olsen, Eilert, emigreret.
Olsen, Kristen, død 1890 som kontorist i Lodshavn pr. Farsund.
Pihl, Lars, død paa Vonheim folkehøiskole.
Reimers, Henrik, kjøbmand; i Amerika.
Roring, Fritjof, landhandleri og fiskeforretning, Skaalvær, Helgeland.
Schnelle, Harald, mægler i Bergen.
Svendsen, F. C., kjøbmand i Bergen.
Ulvig, Otto, dampskibsfører i Bergenske dampskibsselskab.

3die kuld.

- Berg, Jon*, kjøbmand i Svolvær.
Bratland, Peder, fabrikeier, Bergen.
Brun, Ferdinand, bager i Bergen.
Grieg, Rolf, cand. mag., lærer ved Hambros skole.
Isdahl, Th., prokurist i firmaet Isdahl & Co.
Jansen, Andr., bankassistent i Sparebanken.
Janson, Helmik, død som styrmand.
Koefoed, Hans, manufakturhandler i Bergen.
Madsen, Manlius, kasserer i Privatbanken.
Rasmussen, Johan, død som kontorist.
Reimers, Emanuel, tobakshandler i Bergen.
Reusch, Adolf, død paa en reise til Frankrig.
Rogge, Henrik Schreuder, modelhandler i Bergen.
Rognaldsen, M., skibsfører.
Ræmisch, Mathias, paraplymager i Bergen.
Simonsen, Aage, haandverker i Amerika.
Traae, Karl, disponent i Bergen.

b. Studenter fra det toaarige gymnasium,
før skolen fik artiumsret.

1884.

- Aamodt, Martin*, f. 64, Harstad. Har været stud. med.
Aasheim, Johannes, f. 59, Hosanger. Prest i Amerika.
Andersen, A. O., f. 63, Vik, Sogn. Død som advokat i Kristiania.
Christensen, Joh. Christ., f. 64, Bergen. Sogneprest til Herø, Søndmøre.
Hopstock, Karl, f. 66, Bergen. Død som theologisk student 1888.
Midtgård, Olai, f. i Hammer prgj. Død som personelkapellan til Grue 1894.
Riisnæs, Harald, f. 64, Masfjordens prgj. Sagfører i Vik, Sogn.
Stiegler, f. 61, Bergen. Sagfører, Bergen.

1885.

- Dahl, K. F.*, f. 68, Vestre Aker. Sagfører, Bergen.
Eide, Johan, f. 62, Hosanger. Død som folkeskolelærer, Bergen.
Holme, Anders, f. 64, Hosanger. Sagfører, Bergen.
Jørgensen, Knut, f. 63, Askøens prgj. Kæmner, Bergen.
Laastad, Amandus, f. 66, Lyster. Læge, Bergen.
Meger, Johannes, f. 65, Land. Advokat, Kristiania.
Nøstdahl, Henrik, f. 65, Førde. Folkeskolelærer, Bergen.
Paulson, Andreas, f. 61, Bergen. Bankbogholder, Bergen.
Traasdahl, Ole, f. 65, Kristiansund. Sogneprest til Frøyen.
Tredt, Nils, f. 62, Sammanger. Prest i Amerika.

1886.

- Farnes, Thorleif*, f. 66, Aardal. Stiftskapellan i Kristiania.
Fee, Erik, f. 64, Hafslo. Residerende kapellan til Stokke.
Hauge, Olaf, f. 64, Lærdal. Cand. theol., folkehøiskolebestyrer, Sogndal.
Thorsen, Andreas Thorbjørn, f. 63, Røldal. I Amerika.

1887.

- Arstein, Thorlak*, f. 64, Ytre Holmedal. I Amerika.
Grieg, Rolf, f. 69, Bergen. Cand. mag., lærer ved Hambros skole.
Lange, Bendix, f. 61, Bergen. Grosserer, Kjøbenhavn.
Lindeli, Andreas Hans, f. 66, Ytre Holmedal. Redaktør, Amerika.
Nystuen, Anders, f. 66, Vang i Valders. Redaktør af „Morgenavisen“, Bergen.
(Har antaget navnet *Stilloff*).

1888.

Realister.

Fortun, Anders, f. 68, Lærdal. Kommunelæge, Vega, Helgeland.

Furrevig, Lauritz, f. 67, Vik, Sogn. Kommunelæge, Nordmøre.

Haugsøen, Rasmus, f. 67, Masfjordens prgj. Sogneprest til Gulen.

c. Studenter, der har taget artium ved skolen.

1888.

Arstein, Edvard Olai, f. $\frac{24}{1}$ 66, Dale, Søndfjord. Stiftskapellan i Bergens stift.

Asheim, Birger Monsen, f. $\frac{13}{9}$ 62, Lædvik, Sogn. Bestyrer af folkeskolen i Haugesund.

Berge, Gudmund Theodor, f. $\frac{5}{4}$ 69, Bergen. Cand. jur., skuespiller, Kristiania.

Fitje, Thorstein Gunnarson, f. $\frac{23}{6}$ 68, Lædvik, Sogn. Stiftskapellan i Bergens stift.

Høyland, Rasmus Olsen, f. $\frac{3}{4}$ 65, Stordøen. Sogneprest til Fjotland.

Lund, Einar, f. $\frac{19}{7}$ 70, Hammerfest. Officer i Kongostatens tjeneste.

Matre, Lars August Bernhard, f. $\frac{27}{11}$ 69, Bergen. Sagfører, Kristiania.

Meidell, Anton Gohde, f. $\frac{6}{9}$ 69, Bergen. Kontorchef, Harburg.

Midtgård, Baste Andreassen, f. $\frac{9}{3}$ 67, Hammer prgj. Cand. mag., lærer ved Stord seminar.

Offerdal, Ole Ørbek Endresen, f. $\frac{9}{3}$ 67, Aardal, Sogn. Overretssagfører, Sogndal, Sogn.

Svanøe, Atle, f. $\frac{8}{9}$ 69, Sandesund. Prest i Amerika.

1889.

Aarnes, Anders Pedersen, f. $\frac{22}{6}$ 64, Lædvik, Sogn. Overretssagfører, Bergen.

Aven, Lasse Monssen, f. $\frac{23}{2}$ 62, Lædvik, Sogn. Overretssagfører, Lædvik.

Daae, Henrik Samuel, f. $\frac{25}{11}$ 69, Lindlaas. Prakt. læge, Kaafjord, Nordland.

Eldegard, Sjur Sjursen, f. $\frac{5}{8}$ 66, Aardal, Sogn. Skuespiller, Kristiania.

Magnus, Vilhelm, f. $\frac{13}{2}$ 71, Filmore County, Minnesota. Prakt. læge, Kristiania.

1890.

Asheim, Ingelbrikt Olsen, f. $\frac{16}{3}$ 67, Lædvik, Sogn. Politiassistent i Fredrikstad.

Blix, Arnoldus Schytte, f. $\frac{8}{12}$ 69, Bodø. Død som personelkapellan i Bergen.

Fismen, Søren Olai, f. $\frac{22}{3}$ 70, Askevold. Magistratssekretær, Bergen.

Hedberg, Diedrich Bernhard Henrik Schumacher, f. $\frac{25}{3}$ 72, Bergen. Kommunelæge i Ølen.

Heiberg, Fredrik Adolf, f. $\frac{2}{11}$ 72, Amble, Sogn. Kommunelæge i Bindalen.

Holm, Christian Lerche Dahl, f. $\frac{9}{2}$ 73, Farsund. Prakt. læge, Time, Jæderen.

Jørstad, Øistein, f. $\frac{19}{2}$ 72, Trygstad. Død som juridisk kandidat.

Mathiesen, Johan Berger, f. $\frac{13}{11}$ 72, Drammen. Praktiserende læge, U. S. A.

1891.

Barth, Peter Kristian, f. $\frac{13}{4}$ 72, Kjeøen. Verkslæge, Sulitjelma.

Campbell, James William, f. $\frac{10}{1}$ 73, Bergen. Overretssagfører, Bergen.

Hove, Endre Pedersen, f. $\frac{25}{10}$ 69, Vik, Sogn. Missionssekretær, Stavanger.

Koch, Theodor, f. $\frac{23}{11}$ 70, Frosten. Overretssagfører, Bergen.

Nøstdahl, Vilhelm Andreas, f. $\frac{15}{8}$ 69, Kinn. Overretssagfører, Kristiania.

Refsdal, Ivar Andreas, f. $\frac{9}{6}$ 72, Vik, Sogn. Inspektør ved skolen paa Hauges Minde, Kristiania.

Sivertsen, Hans, f. $\frac{18}{5}$ 73, Engesund. Praktiserende læge, Bergen.

1892.

Hope, Brigt, f. $\frac{22}{12}$ 70, Fuse. Hjælpeprest, Mo i Telemarken.

Nitter, Einar, f. $\frac{10}{4}$ 68, Dale, Søndfjord. Bager og Agent, Dale.

Stoltz, Gerhard, f. $\frac{30}{5}$ 74, Bergen. Kst. adjunkt, Bergen.

Sverdrup, Sigurd Bernhard, f. $\frac{10}{1}$ 74, Sogndal, Sogn. Cand. theol., amanuensis ved universitetsbibliotheket, Kristiania.

Wingård, Oluf Wilhelm, f. $\frac{5}{12}$ 73, Bergen. Redaktør af Jarlsberg og Larviks amtstidende.

1894.

a. Latinere.

Bruvold, Lars Jensen, f. $\frac{18}{5}$ 71, Olden. Tekniker.

Bull, August Theodor, f. $\frac{24}{1}$ 75, Boston, U. S. A. Overretssagfører, Grimstad.

Fredriksen, Jens Annæus Frølich, f. $\frac{26}{12}$ 76, Hadsel, Vesteraalen. Overretssagfører, Hadsel, Vesteraalen.

Kjeller, Theodor Andréé Porath, f. $\frac{25}{4}$ 76, Bergen. Stud. jur.

Meyer, Ragnar, f. $\frac{29}{9}$ 76, Vik, Sogn. Død 1897 som student.

Stabell, John Elieson, f. $\frac{7}{5}$ 76, Bergen. Overretssagfører, Bergen.

Tyvold, Dagny, f. $\frac{15}{11}$ 75, Bergen. Kandidat ved Ullevold kommunale sygehus, Kristiania.

b. Realister.

Eide, Anders Mathias Pedersen, f. $\frac{21}{9}$ 66, Gloppe. Død som ingenør i Tyskland

Eikaas, Elias Nikolai Ludvigsen, f. $\frac{2}{4}$ 76, Fane prgj. Forsikringsagent og postbetjent, Bergen.

Erdal, Hans Bernhard Feyling, f. $\frac{5}{12}$ 73, Fane prgj. Sagfører, Bergen.

- Grindstad, Anna*, f. $\frac{2}{6}$ 74, Bergen. Stud. med.
Hopstock, Ole Andreas, f. $\frac{21}{11}$ 75, Vik, Sogn. Ingeniør, Gravhalsen.
Kvamsdal, Halvard Johannessen, f. $\frac{8}{7}$ 72, Masfjorden. Stud. theolog.
Lindholm, Daniel Kildal, f. $\frac{14}{9}$ 75, Bergen. Premierløitnant i kavalleriet, Kristiania.
Mohn, Christian Joachim, f. $\frac{25}{3}$ 75, Bergen. Ingeniør ved sporveisafdelingen af „Union Elektricitäts-Gesellschaft“, Berlin; f. t. i Amerika.
Sverdrup, Carl Jørgen Blix, f. $\frac{4}{6}$ 76, Reine, Lofoten. Stud. med.

1895.

a. Latinere.

- Bekker, Christian*, f. $\frac{15}{8}$ 77, Madagaskar. Cand. jur.
Egenes, Jens Christian, f. $\frac{20}{9}$ 75, Madagaskar. Stud. med.
Grøn, Fenger, f. $\frac{21}{7}$ 75, Fredrikshald. Farmaceut paa Elefantapoteket, Bergen.
Koch, Helge, f. $\frac{5}{3}$ 76, Borge, Lofoten. Kontorist paa et assurancekontor, London.
Lorentzen, Anton Isak, f. $\frac{1}{12}$ 77, Bergen. Cand. jur., fuldmægtig hos overretssagfører Roll, Kristiania.
Marstrander, William Johannes, f. $\frac{13}{4}$ 77, Velfjorden. Død som medicinsk student.
Mathiesen, Alf, f. $\frac{24}{1}$ 76, Bergen. Kst. kommunelæge i Aurland.
Mathiesen, Olaf, f. $\frac{6}{7}$ 77, Trondhjem, Stud. jur.
Myklestad, Nils Olsen, f. $\frac{7}{11}$ 76, Fane prgj. Stud. med.

b. Realister.

- Bøe, Gunnar Olaf*, f. $\frac{16}{2}$ 78, Bergen. Kandidat ved Bergens sygehus.
Fisman, Paul Gerhard Kolbeinsen, f. $\frac{21}{3}$ 75, Askevold. Ingeniør, Bergen.
Iversen, Carl Marius Emil, f. $\frac{1}{5}$ 77, Bergen. Sagførerfuldmægtig, Kristiania.
Nybø, Johan Eriksen, f. $\frac{5}{1}$ 72, Gloppe. Stud. med.
Præstbø, Paul Delius, f. $\frac{19}{1}$ 74, Fjeldberg. Død som student.
Ramslie, Einar Larssen, f. $\frac{17}{11}$ 72, Ladvik, Sogn. Ingeniør; Ladvik.
Rosendahl, Johan Kristian, f. $\frac{31}{12}$ 75, Bergen. Stud. med.

1896.

a. Latinere.

- Fischer, Claus Walter*, f. $\frac{17}{2}$ 79, Hannover. Cand. mag., lærer ved Hambros skole.

b. Realister.

- Andersen, Albert Sigvard*, f. $\frac{14}{3}$ 80, Kinn. Stud. real.
Flom, John, f. $\frac{14}{6}$ 75, Aurland. Sagfører. I Amerika.
Paulsen, Niels, f. $\frac{6}{2}$ 71, Fjeld. Tekniker. I Amerika.

- Risting, Jens*, f. $14/9$ 75, Indre Holmedal. Overretssagfører, Kristiania.
Vaage, Abraham, f. $16/12$ 78, Sveen, Søndhordland. Cand. med.
Østensjø, Sigurd Adalstein, f. $13/8$ 78, Haugesund. Kaptein i Bergenske brigade.

1897.

a. Latinere.

- Ameln, Henrik*, f. $29/4$ 79, Bergen. Overretssagfører, Bergen.
Brun, Nils Rogstad, f. $27/4$ 80, Vaaler, Solør. Stud. theolog.
Jørgensen, Aksel Johan Weidemann, f. $27/12$ 78, Værdalen. Stud. philol.
Mareen, Rasmus Cornelius, f. $25/12$ 72, Manger. Cand. theolog.
Molle, Trygve, f. $1/9$ 79, Bergen. Cand. jur.
Nicolaysen, Lorentz, f. $10/2$ 77, Bergen. Kontorist paa et forsikringskontor i London.
Opdahl, Hans Bernhard, f. $1/1$ 79, Bergen. Cand. jur.
Schanke, Birger, f. $10/8$ 78, Voss. Cand. jur., premierleitnant i marinene, Melsomvik ved Horten.
Wergeland, Haakon, f. $15/4$ 78, Gulen. Cand. theolog., ungdomsskolebestyrer, Gjøvik.

b. Realister.

- Ingebrechtsen, Kristian*, f. $25/10$ 76, Bergen. Kemiker.
Kvamme, Arnbjørn Ellingsen, f. $3/5$ 73, Vik, Sogn. Stud. med.
Lund, Halfdan, f. $14/1$ 80, Bergen. Stud. med.
Michelsen, Sverre, f. $4/6$ 79, Bergen. Cand. jur., fuldmægtig hos advokat Aanensen, Skien.
Wergeland, Henrik Henriksen, f. $19/7$ 76, Ladvik, Sogn. Udeksamineret fra den tekniske skole i Kristiania.
Østraat, Severin Cornelius, f. $9/6$ 78, Høiland prgj. Stud. real.

1898.

a. Latinere.

- Ameln, Haakon*, f. $16/11$ 81, Bergen. Stud. jur.
Bekker, Arnold Christian Reinhardt, f. $26/4$ 81, Mozambiquekanalen. Stud. philol.
Jacobsen, Hugo, f. $25/5$ 80, Haugesund. Stud. med.
Jessen, Hans Peter, f. $5/7$ 80, Bergen. Stud. med.
Norshuus, Rolf, f. $2/8$ 78, Haugesund. Stud. jur.

b. Realister.

- Arnesen, Morten Beyer*, f. $13/9$ 80, Bergen. Stud. jur.
Bruvoll, Gabriel Andersen, f. $17/12$ 76, Indviken. Stud. jur.

- Bugge, Carl*, f. $\frac{13}{9}$ 81, Hiterdal. Stud. mineral.
- Campbell, Arthur*, f. $\frac{2}{3}$ 78, Bergen. Cand. philos., lærer ved Ant. Johannesens handelsskole, Bergen.
- Enæs, Birgitte Inger Theodora*, f. $\frac{16}{3}$ 77, Haugesund. Gift med kjøbm. Marcus Buck, Øxfjord, Finmarken.
- Haavik, Hans Jansen*, f. $\frac{10}{2}$ 75, Fuse. Stud. med.
- Hanssen, Nils Fischer*, f. $\frac{11}{6}$ 79, Bergen. Gartner pr. Bergen.
- Næss, Torelif*, f. $\frac{26}{4}$ 78, Lyster. Stud. med.
- Sivertsen, Herman Christopher Lehmkuhl*, f. $\frac{17}{5}$ 80, Engesund. Bager, Bergen.
- Smith, Peter Lorenz de Ferry*, f. $\frac{13}{6}$ 80, Dale, Søndfjord. Stud. theol.
- Tylden, Lars*, f. $\frac{20}{11}$ 74, Sogndal, Sogn. Premierleitnant i Bergenske brigade.

1899.

a. Latinere.

- Bredrup, Jakob Lauritz Smith*, f. $\frac{28}{12}$ 80, Kristiania. Stud. jur.
- Coucheron, Peter Paul Montayne*, f. $\frac{9}{8}$ 80, Bergen. Stud. jur.
- Hambro, Elise*, f. $\frac{27}{8}$ 81, Bergen. Stud. philol.
- Müller, Victor*, f. $\frac{9}{1}$ 82, Bergen. Stud. jur.
- Olsen, Olaf Johan Grolle*, f. $\frac{22}{6}$ 81, Bergen. Kontorfuldmægtig, Bergen.

b. Realister.

- Aanderaa, Magnus Jørgen Johannesen*, f. $\frac{4}{3}$ 78, Finnaas. Stud. jur.
- Deinboll, Jonas Severin Dessen*, $\frac{29}{5}$ 80, Stordøen. Tekniker. For tiden bestyrer af et møllebrug i Amerika.
- Døscher, Claus*, f. $\frac{12}{9}$ 80, Bergen. Udeksamineret fra Trondhjems tekniske skole.
- Finne, Haakon*, f. $\frac{7}{6}$ 81, Bergen. Premierleitnant i kystartilleriet.
- Haavik, Jan Jansen*, f. $\frac{10}{7}$ 79, Fuse. Stud. med.
- Hjertenes, Anders Olai*, f. $\frac{23}{9}$ 80, Kinn. Stud. jur.
- Nordeide, Søren Andreas Mathiassen*, f. $\frac{4}{2}$ 72, Askevold. Lærer ved Volden privatseminar.
- Olsen, John Lorentz*, f. $\frac{8}{9}$ 77, Sveen, Søndhordland. Premierleitnant i Bergenske brigade.
- Sontum, Nikolai*, f. $\frac{26}{8}$ 81, Bergen. Ingeniør.
- Sverdrup, Einar*, f. $\frac{11}{7}$ 79, Reine, Lofoten. Stud. jur.

1900.

Realister.

- Bu, Niels Olai Knudsen*, f. $\frac{17}{4}$ 81, Kinn. Stud. med.
- Flatekval, Augustin*, f. $\frac{17}{7}$ 80, Hosanger. Har senere taget seminareksamten.

- Gabrielsen, Christian August Reinholdt*, f. $\frac{7}{1}$ 81, Askøen. Stud. jur.
Haavik, Lars, f. $\frac{22}{2}$ 77, Fusa. Stud. jur.
Hartmann, Adeler Julius Frimann, f. $\frac{13}{5}$ 81, Selje. Stud. jur.
Helgeland, Lars Størkaarsen, f. $\frac{1}{8}$ 75, Vossestrand. Stud. jur.
Herredstvedt, Lars Mikkelsen, f. $\frac{15}{5}$ 81, Strandebarm. Stud. real.
Hope, Simon Elias Olsen, f. $\frac{27}{10}$ 72, Gloppe. Stud. real.
Lothe, Gudrun Julie Charlotte, f. $\frac{25}{7}$ 82, Haugesund. Cand. philos.
Mohr, Elisa, f. $\frac{18}{8}$ 81, Bergen. Cand. philos., privatlærerinde, Bergen.
Trumpy, Herman Emil, f. $\frac{19}{11}$ 82, Bergen. Stud. jur.

1901.

a. Latinere.

- Brun, Einar*, f. $\frac{20}{8}$ 83, Vaaler, Solør. Stud. jur.
Marstrander, Peter Elisæus, f. $\frac{15}{4}$ 83, Vegø, Helgeland. Stud. theol.
Voss, Johan Fredrik, f. $\frac{29}{7}$ 83, Haus prgj. Stud. philol.

b. Realister.

- Brudvik, Oskar Joakim*, f. $\frac{10}{6}$ 81, Haus. Stud. real.
Grønningssæther, Bernhard, f. $\frac{11}{8}$ 78, Norddalen. Tegner ved Feviks skibsbyggeri.
Kahrs, Otto Arnold, f. $\frac{21}{6}$ 83, Bergen. Tekniker.
Kvalheim, Abraham Elias, f. $\frac{8}{8}$ 80, Selje. Cand. philos.
Midlang, Ivar, f. $\frac{15}{1}$ 82, Vik, Sogn. Stud. jur.
Nybo, Idius, f. $\frac{13}{1}$ 77, Florø.
Tang, Peder, f. $\frac{1}{6}$ 82, Hafslø. Kadet.
Tvedt, Nils Johannes, f. $\frac{2}{10}$ 80, Fusa. Stud. jur.
Tyvold, Reidar, f. $\frac{9}{4}$ 84, Bergen. Stud. jur.
Urdahl, Johannes, f. $\frac{4}{7}$ 80, Hosanger. Cand. philos.

1902.

Realister.

- Aarhus, Ivar*, f. $\frac{22}{7}$ 78, Ulvig.
Arentz, Herman Friis, f. $\frac{11}{8}$ 83, Bergen. Kadet.
Coucheron, Marinus Jakob Christensen, f. $\frac{28}{10}$ 83, Bergen. Cand. philos.
Gjermoe, Karl Eilif Kristian, f. $\frac{21}{10}$ 84, Bergen. Stud. philos.
Grieg, Johan Vilhelm Cato, f. $\frac{5}{8}$ 83, Volden. Cand. philos.
Hambro, Carl Joachim, f. $\frac{5}{1}$ 85, Bergen. Cand. philos.
Hatlemark, Olav Harald, f. $\frac{16}{3}$ 76, Ulstein. Cand. philos.
Klevan, Ingvald Vehjørn Gustav, f. $\frac{4}{9}$ 80, Ulstein.
Kolbeinsen, Hans Nicolai, f. $\frac{12}{7}$ 80, Florø. Cand. philos.

- Langloe, Ole Jørgen Knudsen*, f. $\frac{18}{8}$ 78, Stranden, Søndmør. Cand. philos.
Michelsen, Leif Magnus, f. $\frac{19}{10}$ 83, Lærdal. Cand. philos.
Mohn, Fredrik Wesenberg, f. $\frac{29}{3}$ 84, Bergen. Cand. philos.
Mohn, Emil Nils Jørgensen, f. $\frac{29}{9}$ 85, Bergen. Cand. philos.
Olsen, Klaus, f. $\frac{8}{5}$ 83, Voss. Cand. philos.
Osnes, Sjur Thorbjørnsen, f. $\frac{7}{8}$ 80, Etne. Cand. philos.
Pettersen, Ingolf Ruud, f. $\frac{13}{10}$ 79, Bergen.
Sande, Karl Johan, f. $\frac{14}{3}$ 81, Bergen.
Skjerven, Olav, f. $\frac{15}{2}$ 80, Vik, Sogn.
Skjærdal, Bertel Kristoffer, f. $\frac{1}{10}$ 78, Gloppe.
Solvberg, Lauritz Joakim, f. $\frac{12}{6}$ 80, Utviken. Elev af statens skogskole.
Torland, Torleif, f. $\frac{17}{9}$ 81, Mandal. Cand. philos.
Vatne, Nils Kristian, f. $\frac{27}{7}$ 76, Høilands prgj.
Wicklund, Aksel Christian, f. $\frac{15}{12}$ 81, Vadsoe. Elev af Aas landbrugshøiskole.

1903.

a. Realartium.

- Lunde, Peder Borresen*, f. $\frac{20}{8}$ 79, Stryn. Kadet.
Seim, Anders Johansen, f. $\frac{20}{10}$ 83, Vik, Sogn.
Vereide, Thorstein, f. $\frac{9}{3}$ 82, Gloppe.
Wilhelmsen, Vilhelm Johan, f. $\frac{2}{12}$ 77, Bergen.

b. Sproglig-historisk artium.

- Bergh, Trygve*, f. $\frac{27}{6}$ 84, Kristiania.
Bojum, Sjur, f. $\frac{27}{10}$ 84, Balestrand.
Frochen, Øistein, f. $\frac{17}{8}$ 84, Bergen.
Grieg, Gudrun, f. $\frac{25}{9}$ 81, Volden.
Harmens, Johanne, f. $\frac{15}{7}$ 82, Bergen.
Johannessen, Simon Johan, f. $\frac{21}{4}$ 80, Tysnæs.
Johnsen, Oskar Steen, f. $\frac{8}{12}$ 84, Bergen.
Kahrs, Harald Gran, f. $\frac{9}{3}$ 85, Bergen.
Lange, Fredrik, f. $\frac{8}{3}$ 82, Hønefos.
Magnus, Inge, f. $\frac{24}{5}$ 85, Bergen.
Magnus, Signe Dorthea, f. $\frac{27}{11}$ 83, Bergen.
Midtrød, Ole, f. $\frac{3}{5}$ 82, Fusa.
Nicolaysen, Niels Aars, f. $\frac{14}{1}$ 85, Bergen.
Stensaker, Asbjørn, f. $\frac{26}{4}$ 85, Vaage, Gudbrandsdalen.
Widsteen, Sverre, f. $\frac{9}{10}$ 85, Volden.

d. Udeksaminerede fra den praktiske realklasse.

1889.

- Berg, Einar*, f. 72, Svolvær. Kjøbmand, Svolvær.
Blytt, Johan, f. 71, Bergen. Kjøbmand, Bergen.
Børs, Otto, f. 71, Bergen. Direktør for Narvesens kioskkompagni, Kristiania.
Christensen, John Christian, f. 73. Skibsmægler. Glasgow.
Irgens, Halfdan, f. 73, Bergen. Disponent for Bjørsvik møller.
Irgens Harald Kristian, f. 71, Bergen. Kontorist.
Jacobsen, Arthur. I Sydafrika.
Meyer, Fredrik Kristian Bernhoft, f. 72, Grønø. Kjøbmand, Grønø.
Normann, Johan Fredrik, f. 73, Sørfolden.

1890.

- Aasgaard, Ivar Olai*, f. 73, Kinns prgj. Kjobmand, Arne.
Friele, Axel, f. 74, Bergen. Kontorfuldmægtig, Bergen.
Henriksson, Odd, f. 74, Bergen. Paa et befragtningskontor, London.
Hjornevig, Antonius, f. 74, Florø. Kontorist, Bergen.
Lindholm, Carl Beatus, f. 73, Bergen. Kontorfuldmægtig i Storebrand, Kristiania.
Magnus, Ingvald Andreas. f. 72, Amerika. Ingenior; i havnevæsenets tjeneste.
Quale, Kristian August, f. 74, Brønø. Handelsfuldmægtig hos faderen, Ulrich Q., Brønø.
Reusch, Johan, f. 74, Bergen. Kontorchef, Hamburg.
Tenden, Peter, f. 73, Faleide. Hoteleier, Visnæs, Nordfjord.
Wiborg, Hjalmar, f. 73, Bergen. Korrespondent i Kristiania Bank og Kreditkasse¹

1891.

- Bergh, Olaf Anton*, f. $\frac{31}{1}$ 75. Død som volontør 1894.
Dekke, Kristoffer Hansen, f. $\frac{21}{4}$ 75. Disponent (Tøsse møller).
Grieg, Arne Ingvar, f. $\frac{10}{3}$ 73. I Amerika.
Jebsen, Johan, f. $\frac{11}{7}$ 75. Fabrikeier, Sverige.
Koch, Øivind, f. $\frac{7}{11}$ 74. Kontorfuldmægtig, Kristiania.
Larsen, Theodor August, f. $\frac{7}{8}$ 73. Død som disponent for en smørfabrik, Bergen.
Mathiesen, Haakon, f. $\frac{13}{11}$ 72. Paa kontor hos Heitmann, Kristiania.
Meyer, Albert Christian, f. $\frac{17}{11}$ 74. Agent i Kristiania.
Michelsen, August Donatus, f. $\frac{17}{12}$ 75. Skofabrikant, Bergen.
Michelsen, Sofus. f. $\frac{24}{9}$ 73. Kommerciel stipendiat, Cape Town.
Rein, Bernt Olai, f. $\frac{14}{3}$ 75. Paa skibsmæglerkontor i Hamburg (Freytas & Co.).
Schønberg, Knud, f. $\frac{18}{10}$ 75. Agent, Kristiania.
Steen, Ole Schmidt, f. $\frac{31}{1}$ 73, Seløen.

1892.

- Ellingsen, Idar Hartvig*, f. $28/5$ 76. Kontorfuldmægtig hos faderen, Aa i Lofoten.
Eriksen, Albert Johan, f. $12/9$ 73. Omkom ved et ulykkestilfælde.
Hammer, Johan, f. $4/1$ 75, Bergen. Disponent for smørfabrikken Flora.
Ingebrectsen, Kristian, f. $25/10$ 76. Kemiker.
Jensen, Hendrik Martin, f. $4/9$ 75. Agent, Bergen.
Michelsen, Johan Berent, f. $27/8$ 75. Kontorist.
Scharffscher, Hans Mogens, f. $25/8$ 75. Kjøbmand, Bergen.
Steensæth, Andreas Anton, f. $28/11$ 75. Kontorist, Bergen.
Stoltz, Rudolf, f. $6/2$ 76. Skibsmægler, Bergen.

1893.

- Jonassen, Olaf*, f. $24/1$ 77. Paa kontor i Hamburg.
Michelsen, Thron Beyer, f. $20/11$ 77. Kolonialhandler, Bergen.
Sundt, Christian Halfdan Jebsen, f. $6/1$ 77, Bergen. Død 1903 som medindehaver af A/S Sundt & Co.
Sverdrup, Sofus Christian, f. $18/5$ 75, Reine, Lofoten. Kontorfuldmægtig, Reine, Lofoten.

1894.

- Arnesen, Richard*, f. $3/3$ 79. Handelsreisende.
Holtermann, Nicolay Kontorfuldmægtig.
Irgens, Ole. Kontorfuldmægtig (Vestlandske petroleumskompagni).
Lund, Georg Ross, f. $1/8$ 77. Gaardbruger, Kronstad.
Müller, Giovanni Jonathan Hutchinson, f. $7/1$ 79. Kontorist, Bergen.
Petersen, Oskar Fredrik, f. $21/1$ 78. Kontorist, Bergen.
Silchenstedt, Anton, f. $28/6$ 77. Kontorist.
Stoltz, Christian Brunchorst, f. $12/2$ 78, Bergen. Ansat ved havneingeniørvesenet, Hamburg.
Wiese, Frithjof, f. $6/7$ 75. Kjøbmand, Lissabon.

1895.

- Friele, Herman*, f. $10/6$ 77. Associé i firmaet B. Friele & Sønner.
Jebsen, Karl Julius, f. $14/6$ 79. Fabrikeier, Trengereide.
Olsen, Gunnar Bradley, f. $10/9$ 79. Kontorist hos faderen, P. Valerius Olsen.
Riisøen, Edvard, f. $30/10$ 79, Bergen. Prokurist, Bergen.
Schancke, Angelique, f. $1/4$ 78, Bergen. Lærerinde.
Sverdrup, Harald, f. $23/12$ 76, Reine, Lofoten. Kontorist hos faderen, Reine.

1896.

Ellingsen, Sverre, f. $\frac{1}{8}$ 79. Disponent for Skaaleviks mølle.

Doskeland, Ragna Oline, f. $\frac{20}{9}$ 78. Kontorist.

Haugsnæs, Ole Johan, f. $\frac{4}{3}$ 79. Kontorist i Skaaleviks mølle.

Jersin, Johannes Alias, f. $\frac{25}{5}$ 80. Kontorist, f. t. i Hamburg.

Mohn, Otto, jr., f. $\frac{9}{9}$ 79, Bergen. Kontorist.

Nordgreen, Kristofer Stoltz, f. $\frac{6}{3}$ 79, Bergen. Kontorfuldmægtig.

Ravn, Dankert Wiese, f. $\frac{18}{6}$ 80. Død som kontorist i Stettin 1902.

Skoleøfterretninger.

I. Skolens bestyrelse.

Bestyrer: *Hambro*, E. J., f. 1847, cand. mag., i sin nuværende stilling 78.

Inspektør: *Grieg*, Peter Lexau, f. 64, cand. mag., lærer ved skolen fra 90, a. 99.

II. Lærerpersonalet.

Skolens lærere var i det forløbne aar:

Lunde, G. O., f. 47, kaptein, a. 78.

Nilsson, Karl Martin, f. 48, seminarist, a. 78.

Solem, J. F. S., f. 52, cand. philos., a. 82.

Bekker, Friedrich Franz, f. 43, fhv. missionær, a. 83.

Magnus, M. H., f. 33, fhv. prest i Amerika, a. 83.

Greve, Jan, f. 40, cand. theolog., a. 86.

Servaldson, G., f. 60, kaptein, a. 87.

Hoel, Andor, f. 67, overlærer ved den tekniske skole, a. 92.

Greve, E., f. 65, cand. real., a. 95.

Sørensen, B., f. 72, cand. real., a. 99.

Grieg, R., f. 69, cand. mag., a. 1900.

Engesæter, L., f. 59, folkeskolelærer, a. 1900.

Prytz, stiftelsesprest, f. 53, a. 99.

Øksnevad, Arnt, f. 63, folkeskolelærer, a. 1900.

Dahl, Theodor, personelkapellan, f. 74, a. 1901.

Knausen, M. F., f. 68, kaptein, a. 1902.

Søraas, Lars, f. 62, organist, a. 1902.

Thorkildsen, Inga, f. 58, a. 82.

Torstenson, Tina, f. 58, a. 84.

Dahl, Henriette, f. 63, a. 85.

Hambro, Gina, f. 45, a. 86.

Utne, Astrid, f. 73, a. 97.

Skolens læge er (fra februar 1901) praktiserende læge Hans *Sivertsen*, f. 73.

Skolens pedel var B. *Hollevig*, f. 65, ansat 94. I hans sted er fra 1ste juli 1903 ansat M. *Birkeland*, f. 47.

Der har kun været ganske korte sygdomsforfald blandt lærerne.

Ved skolearets slutning fratraadte pastor *Magnus* efter at have været lærer ved skolen i 20 aar. Han har omfattet sin gjerning med stor kjærlighed og nedlagt meget af sit bedste arbeide her. Fra kollegene bragte en sang af K. N. ham en afskedshilsen ved aarsfesten.

Som ny lærer med fuld post indtræder fra ferierne cand. mag. Claus Walter *Fischer*, f. 79; faggrupperne engelsk — fransk og norsk — tysk.

III. Disciplenes antal m. m.

Discipelantallet var i det forløbne skoleaar gjennemsnitlig 380, saaledes fordelt paa de forskjellige klasser og kvartaler:

	3. kv. 1902	4. kv. 1902	1. kv. 1903	2. kv. 1903
Forberedelsesklasserne . . .	134	137	137	137
Mkl. I	32	32	32	34
" II	32	32	32	32
" III	30	28	27	27
" IV	28	30	28	28
I gymn. kl.	30 ¹⁾)	28 ¹⁾)	24 ²⁾)	23 ²⁾)
II rg.	11	10	9	9
II sprogl.-historisk	15 ³⁾)	15 ³⁾)	15 ⁴⁾)	15 ⁴⁾)
II sprogl.-historisk m. latin	8	8	8	7
III rg.	7	7	7	7
III sprogl.-historisk	18 ⁵⁾)	18 ⁵⁾)	18 ⁵⁾)	18 ⁵⁾)

Dertil kommer middelskolekursus for voxne med gjennemsnitlig 35 elever, af hvilke 7 piger.

Gjennemsnitsalderen var for de forskjellige klasser:

Mkl. I	12 ^{10/12})	(normalalder 11 aar)
" II	13	(— 12 „)
" III	13 ^{11/12})	(— 13 „)
" IV	14 ^{10/12})	(— 14 „)
Kl. G I	16 ^{7/12})	(— 15 „)
" II	18 ^{5/12})	(— 16 „)
" III	19 ^{6/12})	(— 17 „)

¹⁾ Deraf 3 piger. ²⁾ Deraf 2 piger. ³⁾ Deraf 4 piger. ⁴⁾ Deraf 5 piger.
⁵⁾ Deraf 3 piger.

1 discipel hørte hjemme udenfor landet, 2 i anden by, 61 i landdistrikter; resten i Bergen eller saa nær byen, at de kunde naa hjem hver dag.

IV. Fagfordelingen.

Hambro:	norsk og tysk III g	6 timer
	historie III og II g	10 "
	tysk 4 mkl.	5 "
tils. 21 timer		

P. Grieg (klasseforstander i 2 og 3 g kl.):		
engelsk III spr. h. 7, III rg. 2, II spr. h. 7, II rg. &		
lg. 2, III mkl. 5.....	23 timer	
oldnorsk III g. 1, III spr. h. 1, norsk I g. 4,		
II mkl. 4	10 "	
	tils. 33 timer	

Sørensen (klasseforstander i 1 g. kl.):		
naturfag III rg. 4, II rg. 4, I g. 4.....	12 timer	
mathematik III rg. 4, III g. 2, II rg. 4, II g.		
2, I g. 4	16 "	
	tils. 28 timer	

Hoel:	tegning II og III rg.	2 timer
-------	----------------------------	---------

Einar Greve (klasseforstander i IV mkl.):		
naturhistorie III g.....	1 time	
biologi II g.....	1 "	
geografi III g.....	2 timer	
— II g.....	1 "	
— I g.	1 "	
engelsk I g.....	4 "	
geografi IV mkl.	2 "	
historie IV mkl.	3 "	
— III mkl.	3 "	
engelsk IV mkl.	5 "	
— II mkl.	5 "	
	tils. 28 timer	

R. Grieg: norsk IV mkl.	4 timer
tysk I g.	3 "
fransk I g.	4 "
tysk II g.	3 "
norsk II g.	6 "
fransk II sp.h.	4 "
— II rg.	2 "
— II g.	1 "
— III g.	3 "

tils. 30 timer

Solem:	matematik III mkl. 5, II mkl. 5	10 timer
	naturfag IV m. 3, III m. 2, II m. 2, I m. 3	<u>= 10</u> "
		tils. 20 timer

Magnus:	religion 5 fb.	2 timer
	historie II mkl. 2, 5 fb. 3, 4 fb. 2	<u>7</u> "
		tils. 9 timer

Nilsson (klasseforstander i III mkl. og 5te forberedelseskl.):		
norsk 5te fb.	6 timer	
— I mkl.	5 "	
— III mkl.	4 "	
tegning (I g., middelklasserne, 5te fb.)	12 "	
skrivning II m.	1 "	
sang 3, 4, 5 fb. og I mkl.	4 "	
		tils. 32 timer

Bekker: sløjd III, II og I mkl., 5te fb. .... 8 timer

Prytz: religion I, II og III g. .... 4 timer

Sevaldson: matematik IV mkl. .... 5 timer

Th. Dahl: religion II, III og IV mkl. .... 5 timer

Frk. Thorkildsen (klasseforstander i II mkl.):

tysk III mkl., II mkl., I mkl.	16 timer
geografi III mkl., II mkl., I mkl.	6 "
geografi og naturfag 5 fb.	<u>4</u> "
	tils. 26 timer

Frk. G. Hambro (klasseforstander i I mkl.):

religion, historie og regning 1 mkl.	10	timer
religion og norsk 4 fb.	11	"
		tils. 21 timer

J. Greve: latin i 2 spr.h. .... 7 timer

Frk. Torstenson:

religion, norsk, skrivning og regning 2 fb.	18	timer
skrivning 5 fb. og 4 fb.	7	"
skrivning I mkl.	2	"
		tils. 27 timer

Frk. H. Dahl:

religion, norsk, historie og regning 3 fb.	16	timer
regning 5 fb. og 4 fb.	9	"
		tils. 25 timer

Frk. Utne:

alle fag i 1ste fb.	18	timer
geografi og skrivning i 3 fb.	6	"
geografi i 4 fb.	3	"
		tils. 27 timer

Lunde: gymnastik i 2 og 3 g. kl. .... 4 timer

Knausen: gymnastik i 1 g. og IV mkl. .... 4 timer

Søraas: sang i gymnasiet ..... 2 timer

Engesæter:

gymnastik i III og II mkl. 3, I mkl. 3, 5 og 4 fb. 2	8	timer
---	---	-------

Øksnevad: sløid IV mkl. .... 2 timer
hjælpelærer i I og III m.kl. .... 4 "
tils. 6 timer

V. Timefordelingsplan.

Fag	Forberedelsesskolen				Middelskolen				Gymnasiet					
	4	5	1	2	3	4	1	2 sp.	2 r.	2 l.	3 r.	3 sp.		
Religion	3	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	2	2	
Norsk	8	6	5	4	4	4	4	6	5	5	5	4	5	
Latin												7		
Tysk			6	5	5	5	3	3	3	3	3	3	3	
Engelsk				5	5	5	4	7	2	2	2	2	7	
Fransk							4	4	2	5	2	2	3	
Historie	2	3	3	2	3	3	3	5	3	3	3	3	5	
Geografi	3	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	2	2	
Naturkundskab.	2	2	2	2	2	3	4	1	5	1	5	1		
Mathemat. fag..	4	5	5	5	5	5	4	2	6	2	6	2	2	
Tegning		2	2	2	2	2	2		2			1		
Skrivning	4	3	2	1										
Sløid		2	2	2	2	2								
Tilsammen	24	27	31	32	32	32	30	30	30	30	30	30	30	

Dertil kommer sang samt gymnastik, 4 timer ugentlig i gymnasiet og i IV mkl., 3 i de øvrige middelklasser, 2 i 4. og 5. forberedelsesklasse.

VI. Om undervisningen.

A. Forberedelsesskolen.

1ste klasse.

- Religion: Fortalt og gjenfortalt dele af Det gamle testamente til Josva bog; af Det nye testamente Jesu fødsel, lidelse, død og opstandelse i korte træk. En del lette salmevers lærte.
- Norsk: Daldorf Hansens læsebog for begyndere gjennemgaaet efter læseskrivemethoden; af Rolfsens læsebog for smaaskolen 30 sider. Afskrift og lette diktatøvelser med blæk i bog.
- Regning: Gjennemgaaet talsystemet til og med firsifrede tal; addition af tresifrede tal; hovedregning.
- Skrivning: Gjennemgaaet de store og smaa bogstaver.

2den klasse.

- Religion: Det gamle testamentes vigtigste begivenheder fortalte og gjenfortalte. Enkelte dele af Det nye testamente fortalte. Salmevers lærte paa skolen.
- Norsk: Læsning af Rolfsens læsebog, 1ste del, 2den og 3die afdeling. Udskrift. Diktat 2 gange ugentlig.
- Regning: Addition, subtraktion og multiplikation efter Nicolaysens regnebog, 1ste del. Hovedregning; hjemmestykker. (1 time ugentlig fra jul). Indledende forklaring af de almindelige geografiske forhold. Hjemstedslæren ledsaget af tegning paa vægtavlen. Vægkartet forklaret og forevist.
- Geografi:
- Skrivning: Gjennemgaaet de store og smaa bogstaver enkeltvis, taktskrivning.

3die klasse.

- Religion: Fjørtofts lille bibelhistorie læst og delvis repeteret. Salmevers.
- Norsk: Rolfsens læsebog, 1ste del, fra 3die afdeling og bogen ud, læst og repeteret. Indøvelse af taledeleene og sætningsdelene. Diktat og udskrift 2 gange ugentlig.

- Regning: Division; repeteret de 3 andre regningsarter. Johannesens regnebog, 1ste hefte, benyttet. Hovedregning; hjemmestykker.
- Norges historie: Mundtlig fortalt og repeteret fra Harald Haarfagre til og med Haakon Haakonssøn; fra Haakon Haakonsøn til 1814 kun de vigtigste begivenheder fortalt, ikke repeteret.
- Geografi: Norge, Sverige og Danmark efter „Kortfattet geografi“ af Reusch.
- Skrivning: Gjennemgaaet de store og smaa bogstaver; takskrivning. 1ste hefte af Christies skrivebøger samt uthyrt skrivebog har været benyttet.

4de klasse.

- Religion: Fjørtofts bibelhistorie fra begyndelsen til Det nye testamente. De to første parter af katekismen med Luthers forklaring. Salmer.
- Norsk: Læsning efter Rolfsens læsebog, 2den del. Analyse efter Jensens exempelsamling. Diktat 2 gange ugentlig.
- Regning: De fire regningsarter i mynt; tids- og tælleenheder; det metriske system. Ole Johannesens regnebog.
- Historie: Oldtiden og middelalderen efter Kristiansens lærebog.
- Geografi: Europas lande med undtagelse af Norge, Sverige og Danmark; dele af fremmede verdensdele (Sibirien, Britisk Nordamerika, De forenede stater).
- Skrivning: Christies skrivebog (1ste og 2det hefte) har været benyttet.

5te klasse.

- Religion: Fjørtofts bibelhistorie: Det nye testamente, derefter hele bogen repeteret. Af katekismen de 4 første parter med Luthers forklaring. Nogle salmevers.
- Norsk: Rolfsens læsebog, 2den del læst ud og de fleste stykker gjenfortalt. Analyse efter Jensens exempelsamling og tildels efter læsebogen (sætningslæren og indøvelse af interpunktionen). Skriftlige øvelser 2 gange ugentlig (afvekslende diktat og gjenfortælling).

- Regning: De fire regningsarter i decimalbrøk med dertil hørende blandede opgaver.
- Historie: Den nyere tid, efter Kristiansens lærebog. Hele bogen repeteret.
- Geografi: De fremmede verdensdele læst. Repeteret alle 5 verdensdele.
- Naturhistorie: Zoologi og botanik væsentlig efter Sig Thors „Billeder og beskrivelser af almindelige dyr og nytteplanter“.
- Skrivning: Christies skrivebog (2det og 3die hefte) har været benyttet. Hjemmearbeide 1 gang ugentlig.
- Sløjd: Efter foreløbige øvelser i at behandle og føre verktøjet er de 10 første numre af Kjenneruds modelrække udførte med kniv. Sag- og høvleøvelser. Tegnet og udført modellerne indtil nummer 13.

B. Middelskolen.

Religion:

- Klasse I. Af Klavenes's bibelhistorie læst og repeteret Det gamle testamente. Af I. R. Sverdrups forklaring læst og repeteret første part og første artikel. Salmevers.
- Klasse II. Af Klavenes's bibelhistorie læst og repeteret Det nye testamente til Kirkens grundlæggelse blandt jøderne. Af I. R. Sverdrups forklaring læst og repeteret 2den og 3die artikel og 3die part. Salmevers.
- Klasse III. Af Klavenes's bibelhistorie læst fra Kirkens grundlæggelse blandt jøderne og ud. Derefter hele bogen repeteret. Bjergrædikenen gjennemgaaet i 6 timer. Af Sverdrups forklaring læst 4de og 5te part. Derefter hele bogen repeteret. Salmevers repeteret.
- Klasse IV. Vilh. Paulsens kirkehistorie læst og repeteret. Vor gudstjeneste gjennemgaaet.

Norsk:

- Klasse I. Læsning. Rolfsens læsebog 3die del fra begyndelsen til 1814. Analyse efter Jensens exempelsamling. Diktat 2 gange ugentlig. Stile i regelen hver tredie uge, som gjenfortælling eller i brevform.

- Klasse II. Norsk: Erichsen og Jensens læsebog II læst med undtagelse af nogle faa stykker og delvis repeteret. Hofgaards lille grammatik. Analyse og grammatik en gang om ugen. To skriftlige arbeider om maaneden, diktat, gjenfortælling samt følgende stile: 1. Hvorledes Knud og jeg blev uvenner og derpaa venner igjen. 2. Et uheld underveis. 3. Fortæl om dyrene paa en norsk bondegaard. 4. Dengang var jeg bange. 5. Fortæl hvad du husker om Terje Vigen indtil hans Skagensfart. 6. Fortæl hvad du foretager dig i ledige timer. 7. Den, som ikke vil høre, maa føle. 8. En norsk bondegaard. 9. Fortæl om et uveir. (Examensstil).
- Klasse III. Norsk: Broch og Seips læsebog til Bjørnson. Klems digte til „Smeden paa Helgoland“. Hofgaards grammatik gjennemgaaet og delvis repeteret for sætningslærers vedkommende. Analyse efter læsebogen hver uge. Hver anden uge diktat.
- Stile: 1. Et ferieminde. 2. Vort vigtigste husdyr. 3. En ubehagelig nat. 4. Pasops største bedrift. 5. Et uventet og glædeligt gjensyn. 6. Ved aarsskiftet (i brevform). 7. En feriedag paa isen. 8. Vintersport. 9. Selvvalgt opgave. 10. En norsk sæter (bondegaard). 11. Gamle Blakkens historie. 12. Den lykkeligste dag, jeg har oplevet.
- Klasse IV Læst af Broch og Seip: „Læsebog for middelskolen“ som examensspensum ca. 60 sider. Desuden læst det meste af læsebogen forøvrigt samt udenfor den stykker af Ibsen, Bjørnson, Lie, Kielland, Garborg o. a. Af O. Dahls landsmaal til middelskole-examen ca. 20 sider. Broch og Seips litteraturhistorie for middelskolen. Hofgaards grammatik. Analyse.
- Stile: 1. En dag i ferien. 2. Hvor vil du helst bo — i byen eller paa landet — og hvorfor? 3. En skibsmast fortæller sit livs historie. 4. Om den lange tørke, og hvorledes det blev, da regnet kom

5. Hvilken historisk personlighed synes du bedst om — og hvorfor? 6. Skogens udseende ved de fire aarstider. 7. Til hvilket land vil du helst reise — og hvorfor? 8. Hvoraf kommer det, at saamange udlændinger besøger vort land om sommeren?

Tysk:

- Klasse I. Af Knudsen og Kristiansens læsebog for begyndere læst til sammensatte verber. Samtaler og fortællinger læst udenad. Retroversionsøvelser gjennemgaaede til no. 16. En gang om ugen skriftligt arbeide paa skolen, dels oversættelse fra norsk, dels diktat.
- Klasse II. Læst Knudsen og Kristiansens elementarbog ud. Af Gundersens læsebog for 2den middelklasse læst stykkerne 2, 6, 11, 15, 21, 24, 30, 32, 35, 39, 41, 43, 46, 47, 50, 54, 59, 60, 62. Tilsammen 21 sider. Extemporallæsning efter samme læsebog stykkerne 5, 7, 8, 22, 27, 34 og 37. Af grammatiken fra begyndelsen til verberne. Stil en gang om ugen paa skolen. Læst 70 sider, hvoraf stykkerne 6, 8, 13, 14, 17, 20, 21, 23, 24, 32, 35, 37 og 39 — tilsammen 30 sider — statarisk. Af Løkkes grammatik fra de sterke verber bogen ud. Stil efter Greves stiløvelse 1 gang om ugen og som regel efter jul ugentlig en liden hjemmestil.
- Klasse III. Af Gundersens læsebog for 4de klasse 40 sider. Repetition af hele examenspenset. Repeteret Løkkes grammatik. Stil 1 time om ugen.
- Klasse IV. Af Gundersens læsebog for 4de klasse 40 sider. Repetition af hele examenspenset. Repeteret Løkkes grammatik. Stil 1 time om ugen.

Engelsk:

- Klasse II. Brekkes lærebog for begyndere læst til Old Sancho 1 gang om ugen diktat, forberedt hjemme. Retroversion efter bogens norske stykker. Det meste af bogen er repeteret. — Enkelte stykker i Brekkes Tillæg er ogsaa læst.

- Klasse III. Brekkes nye læsebog; læst 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 18, 21, 26, 27, 32 I, 34, 39, 41, 42, 55, 60, 75. Extemporeret: 2, 16, 52, 53, 54, 58. Et skriftligt arbeide en gang om ugen, dog saaledes at i regelen hver fjerde af disse timer er benyttet til oversættelse af norske exemplar eller til skriftlig øvelse paa tavlen. — Løkkes lille grammatik til verberne (i syntaxen).
- Klasse IV. Brekkes nye læsebog. Læst resten af pensum (30 sider). Hele pensum repeteret (60 s.). Kursorisk læst ca. 40 sider. Løkkes lille grammatik fra syntaxen og ud. Det meste repeteret. 1 skriftligt arbeide hver uge.

Mathematiske fag:

- Klasse I. Først er almindelig brøk indøvet med talrige opgaver. Senere er repeteret decimalbrøk. Blandede opgaver i almindelig brøk og decimalbrøk, dels hjemme og dels paa skolen. Almindelig brøks omgjøring til decimalbrøk. Hovedregning. I sidste halvaar er 1 time ugentlig anvendt til konstruktioner, hvorunder er benyttet Barman og Holstads konstruktionsbog, 1ste heftet.
- Klasse II. Regning: Repetition af brøk. Enkelt og sammensat reguladetri. Hovedregning. Procentregning. Blandede opgaver til repetition af det gjennemgaaede.
- Arithmetik: Gjennemgaaet til primtal. Repetition.
- Geometri: Fra begyndelsen til parallele linjer. Konstruktion: Barmans og Holstads konstruktionshefte (II). En time ugentlig.
- Klasse III. Regning: Procent, rente, diskonto samt lettere stykker af delings- og blandingsregning. Ugentlige hjemmeopgaver. Arithmetik: Fra division til og med ligninger med en ubekjendt. Geometri: Fra paralleler mellem parallelle til 4de bog. Desuden er kvadratroduddragning af tal indøvet. Ugentlige konstruktionsopgaver.
- Klasse IV. Arithmetik: Ligninger med flere ubekjendte, potenser, rodstørrelser. Geometri: Fra 4de bog og ud. Regning: Delings og blandingsregning gjennemgaaet

efter Johannesens regnebog. Beregning af legemer. Opgaver hver uge hjemme og paa skolen — væsentlig efter Petersens repetitionshefte. Det hele pensum repeteret. Desuden er simpel regnskabsførsel gjennemgaaet efter Klingenberg's lærebog.

Historie:

- Klasse I. Ræders verdenshistorie læst og repeteret til „Lehns-væsenet“.
- Klasse II. Samme bog fra Middelalderen til Reformationen.
- Klasse III. Læst og repeteret fra Reformationen til Julirevolutionen.
- Klasse IV. Fra Nordens historie under den franske revolution og ud; repetition af hele penset.

Geografi:

- Klasse I. Haffners geografi: Norge til „samfærdsel“, Sverige, Danmark og de britiske øer.
- Klasse II. De øvrige lande i Europa.
- Klasse III. Resten af Norge samt de fremmede verdensdele.
- Klasse IV. Neuberths geografi repeteret.

Naturkundskab:

- Klasse I. Zoologi: Gjennemgaaet pattedyr, fugle og fiske. Repeteret pensumet. Botanik: Enkelt beskrivelse af 20 typiske planterformer efter Sig Thor. Planternes ydre bygning gjennemgaaet med anvendelse paa de kjendte planterformer. Leilighedsvis er gjort sammenligning mellem nærstaaende arter af de almindeligste planter. Repetition.
- Klasse II. Botanik: Plantebeskrivelse (Sig Thor) og plantebestemmelse efter levende planter. Komplettering af herbariet. Zoologi: Fra krybdyrene og ud.
- Klasse III. Det botaniske pensum gjennemgaaet og repeteret og herbarierne suppleret; dyrerigets naturhistorie repeteret. Af fysik gjennemgaaet til apparater, der grunder sig paa luftens tryk.

Klasse IV. Gjennemgaaet og repeteret hele Getz' fysik, ledsaget af de nødvendige experimenter; menneskets anatomi og sundhedslære efter Hopstocks lærebog.

Skrivning:

Klasse I. Christies skrivebog, 3die og 4de hefte. Hjemmearbeide 1 gang om ugen.

Klasse II. Christies skrivebog, 3die og 4de hefte.

Tegning:

Klasse I. Christies tegnebog, 1ste og 2det hefte.

Klasse II. Christies tegnebog, 2det og 3die hefte.

Klasse III. Perspektivisk tegning, retlinjede klodser.

Klasse IV. Perspektivisk tegning.

Sløid:

De væsentligste numre af Kjenneruds modeller tegnet og arbeidet af:

Klasse I ..... indtil no. 20

Klasse II ..... — - 45

Klasse III ..... — - 85

Klasse IV ..... — - 84

Desuden mere indgaaende veiledning i kjendskab til og brug af verktøi.

Kjendskab til norske træsorter, hvoraf skolen har samling.

C. Gymnasiet.

Religion:

Klasse I. I første halvaar gjennemgaaet et udvalg af Det gamle testamentes skrifter, særlig salmerne og profeterne. I andet halvaar givet en udsigt over kirkens historie i tilknytning til fortælling af livsbilleder af kirkens betydningsfuldeste mænd.

Klasse II. I første halvaar fortsat med oversigtsmæssige foredrag over kirkens historie, knyttede til livsbilleder af de betydningsfuldeste personligheder. I andet halvaar begyndt paa Det nye testamente. Givet en kortfattet indledning til de enkelte skrifter samt læst og gjennemgaaet et udvalg.

Klasse III. Tilendebragt gjennemgaaelsen af Det nye testamente. Givet en sammenhængende fremstilling af den kristelige tros- og sedelære.

I alle tre klasser har eleverne noteret ned hovedtankerne i lærerens foredrag, og ved begyndelsen af hver time har saa en af dem i al korthed fra kathedret gjengivet det væsentligste af, hvad læreren har foredraget i foregaaende time.

Norsk:

Klasse I. Litteraturlæsning. Af Pauss og Lassens læsebog 4de skoletrin 2den afdeling læst udvalgte digte af Wergeland og Welhaven. Ibsen: De unges forbund, 4de akt af Brand, Samfundets støtter, Kongsemnerne. Bjørnson: En fallit, Synnøve Solbakken, Mellem slagene. Munch: Salomon de Caus. Lie: Den fremsynte. Kielland: En abekat, Visne blade. Jørgen Mo: Herreper, Om folkeeventyret. Asbjørnsen: Et par folkeeventyr. Af Mortensen og Garborgs læsebog i landsmaal læst 40 sider. Efter Garborgs bog fortalt om Jonas Lie, efter Jægers litteraturhistorie om Henrik Ibsen.

Stile: 1. Paa hvilke forskjellige maader kan menneskene meddele sig til hinanden? 2. En fallit. 3. Høst. 4. Hvad er det, som i den senere tid har gjort Norges navn kjendt udoever den civiliserede verden? 5. Giv en fremstilling af kampen mellem patriciere og plebeiere og af rigets vekst til 201. 6. Hvad kan vi selv gjøre for at bevare vor helse? 7 a. En af personerne i De unges forbund. b. Havet giver stort og tager stort. 8. Ulempene ved vort

lands spredte bebyggelse. 9. Skogplantningen, dens landsgavnlige og opdragende betydning. 10. Oversættelse fra engelsk. 11. Hvad kan der siges for og imod udvandring. 12. Vor tids samfærdselsmidler, deres betydning for et land, og særlig for vort.

Klasse II.

Af Pauss & Lassens læsebog: Njaals Saga. Erasmus Montanus. Den Stundesløse. Kjærlighed uden Strømper. Aladdin. Svend Dyrings Hus. Jonas Lie: Onde Magter. Bjørnson: Forelæst flere digte af „Digte og Sange“. Ivar Bye. Enkelte afsnit af Collins bog om Bjørnson. Edvard Griegs brev til Bjørnson i det danske festskrift. Mors Hænder. Uddrag af prof. Sars artikel om Vinje i „Nyt Tidsskrift“. Af fremmed litteratur: Shakespeare: Macbeth. Cervantes: Don Quixote. Af landsmaal: Um Kaupmannen. Havhugnad. Tiltak. Hunden og Katten. Kjempe-to. Diplomatik. Vinterliv. Flatland. Gud signe Norigs land. Edvard Storm: Skotteslaget 1612. Targei Gunnarsson Kollshus. Harde-Aslak. Desuden læst: Nogle af Holbergs breve. Alex. Kielland: Skipper Worse. Garman & Worse. Uddrag af Adam Homo (Paludan Møller). Skibe i Natten (Beatrice Harraden). Oldnorsk: Nygaards oldnorske læsebog læst ud.

Stile: 1. Enhver er sin egen lykkes smed. 2. Pressens lys- og skyggesider. 3. „Familjen paa Gilje“ eller karakteristik af en af hovedpersonerne. 4. Hvorledes kan nød og farefulde begivenheder blive til velsignelse for et folk? 5. Selskabelighed, lys- og skyggesider. 6. Om Erasmus Montanus. 7. Den nationale scenes betydning. 8. Ulempene ved vort lands spredte bebyggelse (skolestil). 9. Hvad bør bevæge os til at være overbærende i vor dom om andre? 10. Lys og skyggesider ved at bo i en stor by (examensstil).

Klasse III.

Stile: 1. Om digitarterne. 2. Ludvig den 14de. 3. Betragtninger over Norges fremtid, knyttede til landets økonomiske forhold. 4. Napoleon den 3die. 5. „Havet gir stort og tar stort“. 6. „Es wächst der Mensch

mit seinen gröszern Zwecken". 7. Handelens betydning for et folks næringsliv. 8. Den europæiske reaktion efter 1815. 9. En god sør tar ikke blot arv, men ogsaa gjeld efter sin far. 10. Hvilke forhold har givet englænderne deres fremskudte stilling i verdenshandelen? 11. Nero. 12. „Det er bedre at disputere end at leve i brutal samdrægtighed“. Litteraturlæsning: Ibsens Kjærlighedens komedie. Som examenspensum er lagt op: Holbergs Jeppe paa Bjerget; Ibsens Peer Gynt; elter Pauss og Lassens læsebog, 4de skoletrin, 1ste afdeling: Brudstykke af Peder Paars, 4 epistler af Holberg, Af Tullins Mairedagen; Norske digte udgivet af T. Vetlesen, 1ste hefte; Asbjørnsen: Manden, som skulde stelle hjemme, en Feriedag i Holleia; Moe: Tro og Utro, Per, Paal og Esben Askelad. Endvidere for den sproglig-historiske linje Shakespeare: Macbeth.—Landsmaal: Draumkvæ; Raamund den unge; Aasen: Gaule voner, Sidste kvelden paa Hougen, Svein Urædd; Vinje: Klokkekakaren, Hjonlaus; Krohn: Futespranget; Garborg: Paa Villstig, Fjelluft; af Haugtussa: I omnskraai, Gamlemor ventar, Veslemøy, Veslemøy lengtar; af Bondestudentar Daniel Brauts barndom, Studentliv; Sivle: Hjelpelaus. Oldnorsk: Nygaard: Læsebog for begyndere. Af Nygaards udvalg: Balders død, Lokes straf; Thrymskvida; af Håvamål. Desuden for den sproglig historiske linje: Asbjørn Selsbane; Haakon den godes død.

1 G. Tysk:

- Klasse I. Poesi: Af Gundersens Udvælg for gymnasierne:
 Der Erlkönig. Der Schatzgräber. Der Zauberlehrling.
 Der Sänger. Die Kraniche des Ibykus. Der Ring
 des Polykrates. Der Handschuh. Des Sängers Fluch.
 Die Grenadiere. Ein Friedhofsgang. Vaterlandslied.
 Wer ist ein Mann? Abschied vom Leben. Lützows
 wilde Jagd.

Prosa: Wie der Meisensepp gestorben ist. Wallenstein in seiner Erniedrigung. Wallensteins Tod. Zwei Schreiben Scharnhorsts. Ein Brief Theodor Körners an seinen Vater. Desuden extemporeret 10 sider poesi og 40 sider prosa.

Skriftlig: Gjenfortælling hver anden uge.

Klasse II.

Af Gundersons Udvælg for gymnasierne:

Der Zauberlehrling. Die Kraniche des Ibykus. Wallensteins Lager. Landsknechte und Soldaten. Zwei Schreiben Scharnhorsts. Zwei Briefe der Königin Louise an ihren Vater. Briefe Blüchers aus der Zeit der Freiheitskriege. Die Schlacht bei Sedan. Begegnung Kaiser Napoleons III mit dem Grafen Bismarck nach der Schlacht bei Sedan. Ansprache des Fürsten Bismarck an die Studenten. Desuden repeteret 1ste klasses pensum og extemporeret: Tobias Witt. Ummzingelt. Der stumme Ratsherr. Gustaf Adolf. Wallensteins Wiedererhebung. Wilhelm I bis zum dänischen Krieg. Wilhelms I Aufruf an mein Volk. Der Fall von Paris und Friede. Aus der Thronrede Kaiser Wilhelms I. Goethe.

Skriftlig: Gjenfortælling hver anden uge.

Klasse III.

Af Gundersons Udvælg for gymnasierne:

Aufruf des Königs Friedrich Wilhelm III. Zwei Briefe von Eleonore v. Prohaska. Briefe Blüchers. Wilhelms I Aufruf „An mein Volk“. Thronrede König Wilhelms I. Die Schlacht bei Sedan. Begegnung Kaiser Napoleons III mit dem Grafen Bismarck. Die Aufrichtung des neuen Deutschen Kaiserreiches. Aus der Thronrede Kaiser Wilhelms an den ersten Deutschen Reichstag. Der Tod Kaiser Wilhelms I. Ansprache des Fürsten Bismarck an die Studenten. Kaiser Wilhelm II über Deutschlands Weltstellung. Desuden extemporeret side 211—251, 349—352. Repetition af hele examenspenset. 3 gange månedlig skriftlige øvelser paa skolen.

Latin:

Klasse II. 6 timer ug. oversættelse og grammatik, 1 time ug. skriftlige øvelser. Af Johansens læsebog for begyndere læst ca. 33 sider med endel forbogaaeler; af Schreiners „Latinske læsestykker“ er læst 39 sider. Af Schreiners „Kortfattet lat. gram.“ er læst formlæren og af syntaxen § 124 til § 132 (begge incl.). Til stilopgaver er brugt hektograferede retroversioner af stykker i læsebogen.

Engelsk:

Klasse I. Brekke og Westerns udvalg for gymnasiets første klasse: Læst og delvis repeteret stykkerne 6, 7, 10, 11, 12, 18, 21. Af Knudsen og Løkkes synonymer og præpositioner læst afsnittet om præpositionerne og det meste af synonymer. 1 skriftligt arbeide hver uge indtil jul; senere hver anden uge.

Klasse II. sp. h. Af Brekkes og Westerns udvalg for II og III klasse: 1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 17¹, 18, 26, 31; deraf er 100 sider repeteret. Desuden er læst: Dickens David Copperfield, kap. I, II, III, IV, VI, VII, VIII, IX. Andersens engelske litteraturhistorie læst til Swift. Westerns engelske institutioner. Et skriftligt arbeide hver uge; i de sidste maaneder er hver tredie uge en time benyttet til extemporelæsning istedetfor til skriftlige øvelser.

Klasse II. rg. & l. Af Brekke og Westerns udvalg for II og III klasse: 6, 7, 8, 12, 13, 18, 26. Heraf er omrent 30 sider repeteret. Desuden Dickens David Copperfield omtr. 40 sider.

Klasse III. sp. h. Seeley: The British Empire. Shakespeare: The Merchant of Venice. (Det obligatoriske pensum). Byron: The Prisoner of Chillon. Dickens: Pickwick's Trial. Derefter repeteret hele pensum. Andersens engelske litteraturhistorie læst og repeteret. (Det obligatoriske pensum). David Copperfield omtr.

9 kapitler. 1 skriftligt arbeide hver uge, i regelen med stoffet hentet fra det obligatoriske pensum eller fra litteraturhistorien.

III rg. Af Brekkes og Westerns udvalg for II og III klasse: Læst 6, 7, 8, 12, 13. Af Brekkes og Westerns udvalg for I klasse 4. Repeteret hele pensum (90 sider). Desuden læst David Copperfield omtr. 100 sider.

Fransk:

Klasse I. Bødtker & Høsts begynderbog: Fra begyndelsen til side 102. Af Knudsens grammatik læst formlæren.

Klasse II. sp. h. Bødtker & Høst: Les douze mois. L'homme juste. La dernière classe. De la part du curé de Saint-Nezier. La cure de misère. Le grand Michu. Les deux moines. L'odeur du buis. Repeteret pensum. Extemporeret det meste af „Histoire d'un conscrit“ og af „l'invasion“. Latinerne desuden extemporeret afsnit af „Jeanne d'Arc“.

II. rg. Af „læsestykker for gymnasiet“ læst fra begyndelsen til: L'histoire d'un conscrit de 1813. Desuden af samme bog: L'odeur du buis. Les deux moines. Alt repeteret undtagen les deux moines.

Klasse III. sp. h. Bødtker & Høst: 90 sider af læsebog for gymnasiet. Desuden repeteret det meste af pensum.

III. rg. Bødtker & Høst: 40 sider. Desuden repeteret pensum.

Mathematiske fag:

Klasse I. Læst og repeteret Johannesens arithmetik til „Rækker“. I Alfsens geometri læst til „Regulære mangekanter“. Hjemmeopgaver hver uge.

Klasse II. sp. h. Johannesens trigonometri læst og repeteret. Af Guldbergs stereometri er læst til § 6.

II. rg. Enkelte afsnit af arithmetikken er repeteret. Guldbergs analytiske geometri læst og repeteret fra begyndelsen og til keglesnit. Hjemmeopgaver hver uge.

Klasse III. rg. Af Guldbergs analytiske geometri er læst nyt fra parabelen og ud bogen. Holsts funktionslære er læst og repeteret. Repetition af det hele pensum.

III g. Af Guldbergs stereometri er læst nyt fra § 3. Repeteret arithmetik, geometri, trigonometri og stereometri. Hjemmeopgaver hver uge.

Naturfag:

Klasse I. Nicolaysen og Johannesens lærebog i kemi læst og repeteret. Knudsen og Falchs fysiologi læst og repeteret.

Klasse II. Biologi: Botanik gjennemgaaet efter Thekla Resvolls lærebog. Henckels plancher benyttede.

II. rg. Fysik. Af Isaachsens lærebog er læst mekanik, lyslære og af varmelæren til § 241. Repeteret til „Bølgebevægelse“. Hjemmeopgaver hver uge. En gang imellem fysiske afhandlinger paa skolen.

Klasse III rg. Fysik. Schiøtzs lærebog læst nyt fra varmens forplantelse og ud bogen. Desuden er gjennemgaaet dampmaskinen, kraftfelt, enheder, accumulatorer, kathodestraaler og x-straaler, telegraf, telefon og elektrisk ringeapparat. Hjemmeopgaver hver uge. Afhandlinger paa skolen. Repetition af det hele pensum.

III. g. Zoologi af Emely Arnesen læst og repeteret; delvis repeteret Thekla Resvolls Botanik.

Historie:

Klasse I. Ræders Oldtidens historie. Siden er gjennemgaaet af middelalderen til og med Karl den store.

Klasse II. Middelalderen fra Karl den store; den nyere historie til 1814, væsentlig i tilslutning til undervisningsplan for gymnasiet.

I særtimerne er gjennemgaaet enkelte hovedtræk af nationaløkonomien; desuden er læst „Historisk læsning for gymnasiet“, no. 1—3 og 6; endvidere af Ræders „Historien i fortællinger“ en del udvalgte stykker.

Klasse III. Den nyeste tid. Repetition af hele artiumspenset. I sætmerne er gjennemgaaet: Historisk læsning for gymnasiet, no. 4, 5, 7 og 8. I en del timer er der dvælet ved Danmarks historie i 1ste halvdel af 19de aarhundrede (Grundtvig; S. Kirkegaard; Goldsmith); i nogle timer er nutidens store sociale og økonomiske problemer behandlet.

Geografi:

- Klasse I. Haffner: Fysisk geografi for gymnasiet læst og delvis repeteret.
- Klasse II. Haffner: Økonomisk geografi læst og delvis repeteret.
- Klasse III. Steens mathematiske geografi læst og repeteret. Haffners fysiske og Gundersens politiske delyis repeteret.

Tegning:

- Klasse I. Perspektivisk tegning.
- Klasse II. rg. Projektionstegning. Artiumspenset foreløbig i det væsentlige gjennemgaaet. Opgaver hver uge.
- Klasse III. rg. Projektionstegning. Det hele pensum. Opgaver hver uge.
-

Gymnastikundervisningen.

Eleverne var delt i 5 partier. De 3 gymnasieklasser har havt 4 timers ugentlig undervisning, ligesaa 4 m., de øvrige klasser i middelskolen 3 timer, 4 og 5 forbkl. 2 timer. — Bentzens tabeller væsentlig benyttet. — Naar veiret har tilladt det, friluftslege, væsentlig langbold og fodbold.

Parti	Klasse	Antal	Del-tagere	Fri-tagne	Sygdom
I {	4 forbkl.	22	22	—	
	5 —	28	28	—	
II {	I mkl.	33	31	2	1 brysthindebetændelse, 1 nyresygdom.
	II —	32	29	3	1 brok, 1 hjertefeil, 1 mavetilf.
III	III —	30	28	2	1 svagt bryst, 1 mavetilfælde.
IV {	IV —	29	26	3	1 hjertefeil, 1 maveonde, 1 nervøs hovedpine.
	1 g.	27	27	—	
V {	2 g.	27	23	4	1 syg fod, 1 pleurit, 1 bronchit, 1 blodmangel.
	3 g.	23	22	1	1 knæskade.
Sum		251	236	15	

Fritagne 6 %.

De i skolen benyttede lære- og læsebøger.

- Religion: Fjørtofts og Brun og Platous bibelhistorie. Luthers katekismus. Sverdrups forklaring. Landstads salmebog. Vogts kirkehistorie.
- Norsk: Rolfsens læsebog I—III. Broch og Seips udvalg af norske læsestykker. Erichsen og Jensen: Norsk læsebog, 2den del. Udvalgte digte ved Wilh. Klem. Paus og Lassen, 4 skoletrin 1ste og 2den afdeling. Hofgaards grammatik. Broch og Seips litteraturhistorie. Mortensen og Garborg: Læsebog i landsmaal.
- Oldnorsk: Nygaards udvalg. Nygaard: Oldnorsk læsebog for begyndere.
- Tysk: Knudsen og Kristiansens læsebog for begyndere. Greves stiløvelser. Løkkes lille grammatik. Voss's „Deutsches Lesebuch“. Gundersons tyske læsebog for middelskolen. Gundersons tyske læsebog for gymnasiet.
- Engelsk: Brekke lærerbog for begyndere og Ny engelsk læsebog for middelskolen. Løkkes lille grammatik.
- I gymnasiet: Brekke og Westerns udvalg for gymnasiets første klasse. Brekke og Westerns udvalg for gymnasiets 2den og 3die klasse. Andersen: Engelsk litteraturhistorie. Knudsen og Løkke: Engelske præpositioner og synonymer. Western: Omruds af engelske institutioner.
- Fransk: Bødtker og Høsts lærerbog i fransk for begyndere. Bødtker og Høst: Franske læsestykker for gymnasiet. Knudsen: Kortfattet fransk grammatik.
- Mathematiske fag: Johannesens regnebøger. Bonnevies (Eliassens) arithmetik og plangeometri. Johannesens arithmetik. Getz's konstruktioner. I gymnasiet: Guldbergs stereometri. Plangeometri for gymnasiet af M. Alfsen. Holsts geometri. O. Johannesens trigonometri. Holsts funktionslære. Guldbergs analytiske geometri. Johannesen: Arithmetik for gymnasiet.
- Historie: Kristiansens verdenshistorie. Ræders historiske lærerbog for middelskolen. I gymnasiet: Siegwart Petersens

Norges, Sveriges og Danmarks historie. Wallem og Schjøths Frankriges historie. Ræders lærebog i den gamle historie.

Geografi: Kortfattet geografi af Reusch. Geelmuydens geografi (Arstals udg.). Haffners geografi for middelskolen.

I gymnasiets: Gundersens udtag af den politiske geografi. Haffners fysiske geografi og Steens matematiske geografi. Haffners økonomiske.

Naturkundskab: Sørensens naturhistorie. Sig Thor: Zoologi.

Sig Thor: Botanik. Getz's fysik.

I gymnasiets: Schiøtz's og Isaachsens fysik. Johannesen og Nicolaysens lærebog i kemi. Knudsen og Falch: Det menneskelige legeme. Thekla Resvoll: Botanik. Emely Arnesen: Zoologi.

VII. Afgangsexamina.

Artium holdtes iaar første gang ved skolen efter det nye reglement. Efter undervisningsraadets bestemmelse prøvedes ved denne examen kun i 3 mundtlige fag: tysk, engelsk og naturfag samt i gymnastik. I de øvrige fag fastsattes karakteren paa forhaand af faglæreren efter konferance med bestyreren.

Paa reallinien fremstillede sig som skolens kandidater 6, af hvilke en strøg i tysk skriftlig og en ikke endnu har fuldført examen, da han maa kontinuere i tysk mundtlig. — En privatist strøg.

Paa den sproglig-historiske linie havde skolen 17 kandidater. Af dem strøg 3, 1 i tysk og 2 i matematik. 1 privatist bestod examen; han underkastede sig den mundtlige prøve ved privatistartium, som holdtes paa katedralskolen.

Endelig var her 2 kandidater, der som privatister underkastede sig realartium efter det ældre reglement. De fik begge 6 i tegning og har derfor endnu ikke fuldført examen.

Udfaldet i det enkelte vil for skolens kandidater sees af det efterfølgende skema.

Navn	Norsk stil	Tysk skr.	Math. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Geografi	Naturfag	Matematik	Gymnastik	Sum	Antal fag	Hovedkarakter
Bergh, Trygve.....	Ng. tf.	Ng. tf.	Tf.	Ng. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	23	13	Tilfredsstillende
Bojum, Sjur	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	35	13	Meg. tilfredsstillende	
Grieg, Gudrun	Tf.	Tf.	Tf.	Ng. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	—	28	12	Tilfredsstillende
Harmens Johanne ...	Ng. tf.	Ng. tf.	Ng. tf.	Ng. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Ng. tf.	—	20	12	do.
Johannesen, Simon...	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	34	13	Meg. tilfredsstillende	
Jonnsen, Oskar Steen.	Ng. tf.	Tf.	Ng. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Ng. tf.	Tf.	Ng. tf.	22	13	Tilfredsstillende
Kahrs, Harald Gran..	Ng. tf.	Ng. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Ng. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	25	13	do.
Lange, Fredrik	Tf.	Tf.	Ng. tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Ng. tf.	—	24	12	do.
Magnus, Inge.....	Ng. tf.	Ng. tf.	Ng. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Ng. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	23	13	do.
Magnus, Signe Dorthea	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	—	34	12	Meg. tilfredsstillende
Midtrød, Ole.....	Tf.	Tf.	S. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Ng. tf.	35	13	do.	
Nicolaysen, Niels Aars	Tf.	Ng. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	35	13	do.
Stensaker, Asbjørn ...	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	33	13	do.	
Widsteen, Sverre....	Ng. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Ng. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	25	13	Tilfredsstillende
			Fysisk skr.													
Loen, Ole Jakobsen ..	Ng. tf.	Ng. tf.	Ng. tf.	Ng. tf.	Ng. tf.	Ik. tf.	Tf.	Ng. tf.	Tf.	Tf.	Fr.	Tf.	Tf.	38	13	Meg. tilfredsstillende
Lunde, Peder Børresen	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	22	13	Tilfredsstillende
Seim, Anders	Ng. tf.	Ng. tf.	Ng. tf.	Ng. tf.	Tf.	Ng. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Ng. tf.	Tf.	M. tf.	34	13	Meg. tilfredsstillende
Vereide, Thorstein ...	Tf.	Tf.	S. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	28	12	Tilfredsstillende
Wilhelmsen, Vilhelm .	Tf.	Ng. tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	—			

Til middelskoleexamen var anmeldt fra skolen 26 af 4de middelklasses 28 clever. 1 blev efter skolens raad gaaende endnu et aar i klassen, en anden blev af faderen taget ud før examen. Af de 26 strøg 5, 2 i tysk og 3 i mathematik.

	Hovedkarakter
Aarvig, Sigurd, fik.....	tilfredsstillende
Barca, Emil	—
Bergersen, Einar	nogenlunde tilfr.
Bru, Adolf, fik som fritaget for et hovedtag...	ikke hovedkarakter
Busæth, Hans	tilfredsstillende
Daae, Trygve	nogenlunde tilfr.
Eeg, Frithjof	tilfredsstillende
Erichsen, Ole, fritaget for alle færdighedsfag ..	ikke hovedkarakter
Frønsdal, Lars.....	tilfredsstillende
Geelmuyden, Ivar	—
Hilt, Kristian	meget tilfr.
Jepsen, Peter	tilfredsstillende
Johannesen, Hans	—
Juul, Sigurd	—
Lea, Robert	—
Mohn, Lorentz	—
Mowinckel, Ragnar	—
Riis, Fredrik	—
Sevaldson, Christian	meget tilfr.
Steensæth, Johan, fik som fritaget for et hovedfag.	ingen hovedkarak.

Som privatister var anmeldt 63, deraf 10 piger.

Af disse fuldførte 37 examen, deraf 5 piger. 5 maa kontinuere i et eller 2 fag. 9 var der, som stod i det skriftlige, men ikke naaede den sum, som er fastsat som lavmaal.

Det slette resultat for privatisternes vedkommende skriver sig utvilsomt for en del fra indførelsen af de nye karakterer. Det var kanske ikke netop hensigten med dem at gjøre examen vanskeligere; at det er blevet tilfældet, er imidlertid ganske sikkert. Særlig virker bestemmelseu om den sum, som maa opnaaes for at faa examen, som en skjærpelse. Før hørte det til sjeldenhederne, at en kandidat, som havde bestaaet den skriftlige prøve, strøg i det mundtlige; jaar har 9 havt denne skjæbne, foruden at yderligere 5 maa tage 1 eller 2 fag om igjen. Særlig gik det galt i gymnastik, hvor 4 gutter

strøg, deraf 2 fra Florø og 2 fra et af kurserne paa landsbygden. En af disse faldt ogsaa igjennem i sløid, og følgen blev, at han ikke fik den nødvendige sum, uagtet han i kundskabsfagene stod nok saa langt fremme. Utvilsomt har folk ude i bygderne endnu ikke gjort sig fortrolige med tanken om den rolle, reglementet nu anviser de legemlige færdighedsfag.

Da der tør være mange forældre, som ikke er kjendt med det nye examensreglement for middelskolen, skal jeg deraf aftrykke:

§ 12.

For de skriftlige besvarelser gives følgende karakterer:

Særdeles tilfredsstillende.....	S. tf.
Meget tilfredsstillende	M. tf.
Tilfredsstillende	Tf.
Nogenlunde tilfredsstillende	Ng. tf.
Maadelig	Maadelig
Ikke tilfredsstillende	Ik. tf.

§ 20.

Ved den mundtlige prøve og ved prøve i færdigheder gives følgende karakter:

Meget tilfredsstillende	M. tf.
Tilfredsstillende	Tf.
Nogenlunde tilfredsstillende	Ng. tf.
Ikke tilfredsstillende	Ik. tf.

§ 28.

Hovedkarakter beregnes efter følgende regel:

De enkelte karakterer tillægges saadan talværdi: S. tf. 4, M. tf. 3, Tf. 2, Ng. tf. 1, Maadelig $\div$ 2, Ik. tf. $\div$ 3.

Hovedkarakteren bestemmes ved at beregne summen af de enkelte karakterer og bliver:

Særdeles tf., naar summen ikke er under 48 for 16 fag, 45 for 15, 42 for 14, 39 for 13 og ingen enkelt karakter er under M. tf. for noget skriftligt fag eller under Tf. for noget mundtligt fag eller for nogen færdighed.

Meget tilfredsstillende, naar summen ikke er under 40 for 16, 38 for 15, 35 for 14 og 33 for 13 fag og ingen enkelt karakter er under Ng. tf.

Tilfredsstillende, naar summen ikke er under 28 for 16, 26 for 15, 24 for 14, 22 for 13 fag.

Nogenlunde tilfredsstillende, naar summen ikke er under 20 for 16, 19 for 15, 17 for 14 og 16 for 13 fag.

Hovedkarakter tilstaaes ikke en examinand, som har bestaaet middelskoleexamen med indskrænket fagkreds, og heller ikke en examinand, som paa grund af legemlig feil eller svaghed er fritaget for prøver i mere end et af færdighedsfagene.

§ 29.

Naar en examinand, som har underkastet sig middelskoleexamen med fuldstændig fagkreds, ikke opnaar en karaktersum, som betinger hovedkarakteren Ng. tf., er han rejiceret, uanseet om han har bestaaet den skriftlige og den mundtlige prøve hver for sig.

Examen med indskrænket fagkreds er bestaaet, naar dens skriftlige og mundtlige del hver for sig er bestaaet, medmindre summen af examinandens enkelte karakterers talværdier er mindre end karakterernes antal forøget med $\frac{1}{4}$ af dette antal. —

Med hensyn til, hvad der skal lægges ind i de nye karakterer, udtaler undervisningsraadet i et dokument, der er godkjendt af kirkedepartementet og tilstillet landets skoler til efterlevelse:

Et standpunkt eller en præstation, som omrent svarer til, hvad erfaring viser, at man pleier at opnaa under regelmæssigt skolearbeide med gjennemsnitselever, hvis evner og flid hverken er synnerlig over eller under det almindelige, maa skolen efter omstændighederne være tilfreds med; dette bliver da at karakterisere som „tilfredsstillende“. Finder man, at standpunktet eller præstationen utvilsomt ligger over det gjennemsnitlige, bør dette udtales gjennem et anerkjendende tillæg; isaafald benyttes karakteren „Meget tilfredsstillende“. Dersom standpunktet eller præstationen vistnok maa godkjendes, men dog lider af væsentlige mangler, skal dette betegnes med „Nogenlunde tilfredsstillende“. Altsaa: ved bedømmelsen saavel af mundtlige og skriftlige fag som af færdigheder vil man først have at overveie, om standpunktet eller præstationen kan godkjendes eller ikke. I tilfælde af godkjendelse stiller man sig derpaa det spørgsmaal, om der til godkjendelsen bør knyttes en anerkjendende eller nedsættende udtalelse. Benegtes begge dele, er karakteren „Tilfredsstillende“ dermed givet.

VIII. Skolepenge. Skolebeneficier.

Skolepengene er:

i 1ste og 2den forberedelsesklasse	60	kr.	aaret
3de	—	80	„
4de	—	120	„
5te	—	140	„
1ste middelklasse	160	„	—
2den og høiere klasser samt gymn.	200	„	—

med saadan moderation, at af 2 brødre den nederste betaler halve skolepenge, af 3 den nederste gaar frit. Hvor der gaar flere end 3, fradraget en trediedel af det samlede beløb.

Betalingen sker forskudsvis med $\frac{1}{10}$ maanedlig i hver af maanederne januar—juni, september—december. For juli og august betales intet. Der beregnes altid for hele maaneder, fra begyndelsen af den maaned, hvori en elev kommer ind, til slutningen af den maaned, hvori han gaar ud.

For slødmateriale betales 1 krone aarlig.

For adgang til middelskoleexamen betales et gebyr af 20 kroner, for adgang til artium ligesaa af 40 kroner.

Udmeldelse maa ske 2 maaneder forud.

Hel eller delvis friplads havde i skoleaaret 23 elever til et samlet beløb af 2550 kroner.

Forskjellige bemerkninger.

Sundhedstilstanden blandt eleverne har været god i det forløbne skoleaar.

De epidemiske sygdomme er forekommet sjeldent; tiltrods for at der i byen har hersket en langvarig difteriteepidemi, er skolen gaaet omtrent fri for den.

Sygeprocenten viser sig som vanligt størst i vinter- og vaarmaanederne, hvad der skyldes de almindelige forkjørelser paa denne aarstid.

Undersøgelsen af eleverne er foretaget vaar og høst som tidligere. Iaar er der desuden særlig foretaget undersøgelse af synet.

Skolelægen fremmøder paa skolen om morgenens tre dage i ugen.

Desuden har gymnastikøvelserne været tilseet i aarets løb.

Sygestatistik.

1902		August	Septbr.	Oktbr.	Novbr.	Decbr.	1903		Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Aars-gjennem-snitt
1.	forb.klasse.....	3.3	5.9	10.3	10.4	15.4		17.1	24.4	13.0	7.2	7.3	2.3	10.6	
2.	—	0.3	2.6	6.0	7.7	14.2		8.3	10.3	12.9	9.3	6.5	6.4	7.7	
3.	—	0.7	3.8	1.8	2.0	6.2		6.8	15.0	9.0	4.4	2.7	4.3	5.2	
4.	—	1.8	6.3	6.9	2.3	5.3		14.4	5.5	1.1	6.1	6.2	1.5	5.2	
5.	—	0.9	3.2	3.4	3.7	5.6		10.3	4.8	6.1	3.8	2.8	1.6	4.2	
1.	middelkl.	2.3	1.3	1.5	1.5	5.2		6.5	4.3	1.9	2.9	2.4	2.4	2.9	
2.	—	0.9	3.0	3.0	4.7	6.3		8.3	7.5	1.5	2.8	1.7	1.4	3.7	
3.	—	1.2	1.5	1.9	8.5	4.5		8.2	2.9	3.4	1.5	1.4		3.5	
4.	—	0	0.3	3.7	2.3	1.3		7.1	4.0	1.6	1.3	1.2	1.2	2.2	
1.	gymn.	1.1	2.3	3.6	2.0	5.9		4.6	3.8	1.7	4.3	1.6		3.1	
2.	—	0.8	3.8	2.9	7.1	10.8		11.8	12.6	3.9	4.4	3.0	3.9	5.91	
3.	—	0.7	0.8	2.3	3.5	8.5		4.3	4.3	1.3	4.6	3.4		3.34	

Paa følgende raad og vink henledes foresattes opmerksomhed:

1. Lad skolebørn gaa tidlig tilsengs! De trænger meget søvn, gjerne 10 timer.
  2. Paase at arbeidet foregaar i sterkt lys! Skumringsslæsning er meget skadelig for øinene.
  3. Lad ikke tandpleien bli forsømt! Det hevner sig.
  4. Gjør alt for at faa de unge til at sætte pris paa friluftsliv og at færdes i mark og paa fjeld!
-